

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
za mesec 2—

v upravnistvu prejemam:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5 50—
za mesec 1 90—

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno in praznično.

Inserti veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve vnapredne se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6 50—
za mesec 2 30—

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

Iz državnega zbora.

Državni poslanec Ivan Hribar stavi je v današnji seji državnega zbora ti - le dve interpelaciji:

1. Interpelacijo na gospoda c. kr. železniškega ministra zastran železniške neizgode pri St. Pöltenu.

Dne 21. t. m. se je na progi Dunaj - Linz pri St. Pöltenu zgodila strašna nesreča. Ta dan je bilo namreč pri kilometru 62-2 deset delavcev — glasom časniških poročil so bili to Hrvatje in Srbi, po drugi verziji Slovaki — ki so pod nadzorstvom partijskega voditelja Frana Petermanna na odprti progi v globokem zasuku polagali nove pragove, ko je nekako ob dveh popoldne pridrdral vlak in zapeljal sredi med delavce. Posledice tega dogodka so bile strašne. Sedem delavcev s partijskim voditeljem Petermannom je bilo v pravem pomenu besede zmečkanih in na kose raztrganih: še eden je kmalu potem vsled poškodb umrl.

Se niso uradno dognana imena teh ljudi, ki so na tako strašen način prišli ob življenje, a čuje se, da je bilo med njimi več oženjenih, ki so bili rodbinski očetje. Lahko si je torej predstavljati obupanje njihovih svojcev in bedo rodbin, ki so izgubile svoje vzdrževalce, ker ti pošiljajo svojo težko zaslužno revno plačo navadno domov.

Ce so že te okoliščine same dovolj pretresljive, se človeška čustva kar upirajo misli, da se je zgodila ta grozna nesreča vsled brezskrbnosti in malomarnosti c. kr. državne uprave same. In vendar se je to po soglasju poročil zgodilo.

V tem, ko je namreč ta oddelek delavcev delal na progi v globoki zasuki, kjer so nad 20 m visoke stene na obeh straneh, in sicer na ovinku, niso storile nobene varnostne priprave za varstvo delavcev, dasi je vsled meglenega vremena bilo nad se potrebno postaviti avizo - stražo.

Z ozirom na to dejstvo se kaže, da je nevarnost, da se bo c. kr. drž. železniška uprava skusila na enak način hranilnega sistema odkriti svojih dolžnosti napram rodbinam onesrečenec. Zato si štejejo podpisanci v dolžnost, vprašati gosp. c. kr. železniškega ministra: 1. Je li njega ekscelencija natančno poučen o rešenem dogodku? — 2. Če ni podu-

čen — ali je zahteval natančnega poročila? — 3. Ali hoče strogo odrediti, da se bodo v kali zadušili morebitni poskusi potlačiti to stvar, da bi se ne dognala krivda c. kr. državnoželezniške uprave na strašni nesreči pri St. Pöltenu? — 4. Kaj hoče njega ekscelencija storiti, da bodo take nesreče na c. kr. državnih železnicah v bodoče nemogoče? — 5. Ali hoče njega ekscelencija c. kr. državnoželezniško upravo napotiti, da se svojci pri St. Pöltenu onesrečenih delavcev ne bodo odpravili z beraškimi odpravninami, nego da bodo dobili zadostno, človeka vredno preskrbljenje?

2. Interpelacija na gospoda ministra notranjih zadev.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko je z odlokom št. 5171 z dne 4. novembra 1909 v nemškem jeziku rešila rekurz Ivana Ogrina v Ljubljani proti odločbi delavske zavarovalnice proti nezgodam v Trstu z dne 30. aprila 1908, št. 4654/319 glede zamudnih obresti od zaostalih zavarovalnih prispevkov za izvrševanje zidarske obrtni v Ljubljani in je doposlala rešitev mestnemu magistratu, da jo intimirati stranki.

Zidarski mojster Ivan Ogrin ni hotel sprejeti nemške rešitve z opombo, da mu ni razumljiva in se mu naj torej dostavi v slovenskem jeziku in je še dostavil, da zahteva od vsake instance slovensko rešitev, ker bi ne mogel od nižje instance preskrbljen prevod smatrati za original.

Ko je bil rekurzni odlok z omejenimi opombami Ivana Ogrina c. kr. deželni vladi v Ljubljani predložen, je smatrala ta za primerno, ga vrniti mestnemu magistratu v Ljubljani pod št. 2350 dte. 1. julija t. l. z naročilom, naj stranki turažni odlok z dne 14. marca 1909, št. 5171 v slovenskem jeziku intimirati, čemur se pripominja, da ima mestni magistrat dolžnost v izvrševanju turažnih naročil sam preskrbeti slovenski prevod in da glede notranjega uradovanja z vlogami strankam ne pristaja noben upliv.

To naročilo c. kr. deželne vlade za Kranjsko ima vsakega pečat recimo: avstrijske neverjetnosti. Nič ni bolj naravno, kakor domneva, da morajo biti vsi uradniki političnih oblastni v vojvodini Kranjski, kjer je 96% vsega prebivalstva sloven-

ske narodnosti, zmožni slovenskega jezika v besedi in pisavi. Če je tako, in po državnih osnovnih zakonih bi moralo biti tako, potem se pač obsebi razume, da morajo politična oblastva s sloven. strankami v slovenskem jeziku uradovati. Izdajati odločbe v nemškem jeziku samo v ta namen, da bi se nižjim instancam s prevajanjem prouzročalo nepotrebnega dela, je pač nekaj nečuvnega in državna oblastva ponižujočega.

Podpisanci vprašajo vsled tega njega ekscelenco gospoda ministra notranjih del: 1. Ali je njega ekscelence popisani slučaj znan? 2. Če mu ni znan, ali je pripravljen, se o njem informirati? 3. Ali hoče njega ekscelence političnim oblastnjam dati ukaz, da bodo taki slučajji enkrat za vselej nemogoči?

Politični položaj.

Seja posl. zbornice.

Dunaj, 23. novembra. V parlamentu so imeli danes povodom jutrišnje plenarne seje poslanske zbornice razni klubi svoja posvetovanja. Zborovali so dopoldne: nemški nacionalci, češki klerikaleci, češki radikaleci, češki agrarci, popoldne pa nemški izvrševalni odbor in »Slovenska Enota«. Nemci nasprotujejo temu, da bi se v jutrišnji seji obravnaval kak češki nujni predlog; dopustiti hočejo samo govor min. predsednika povodom predložitve proračunskega provizorija, nato pa naj se seja zaključi.

Nemci stojijo še vedno na stališču, da mora »Slov. Enota« ustaviti obstrukcijo brezpogojno, potem šele so pripravljeni pogajati se z njo.

»Slovenska Enota«.

Dunaj, 23. novembra. »Slov. Enota« je v svoji današnji seji sklenila, da ne umakne nujnih predlogov. O seji se je izdalo sledeče poročilo: »Slov. Enota« je danes pod predsedstvom dr. Sustersiča sprejela sledeči predlog posl. Kramarja: Vsled pogajanj s predsedstvom in s parlamentarno komisijo Poljskega kluba in istotako vsled sklepov nemških strank, ki jih je »Slov. Enota« naznanil načelniku Poljskega kluba dr. Glombinski, prevladuje v »Slov. Enoti« mnenje, da bi bilo mogoče pripustiti prvo branje proračunskega provizorija. Z ozirom na to, kako tolačiata sklepe Nemcev dr. Chiari in

dr. Sylvester, predsednika nemške nacionalne zveze in izvrševalnega odbora, smatra »Slov. Enota« situacijo popolnoma spremenjeno. Iz oficijelno naznanjenega sklepa nemških strank, ki se glasi: »Nemške stranke zahtevajo, da se osvobodi dnevni red v svrhu obravnavanja proračunskega provizorija, in se pod tem pogojem pripravljene pogajati se s »Slov. Enoto« glede sestave stvarnega programa in glede njega izpeljivosti« je »Slov. Enota« tembolj mogla skleniti, da so Nemci opustili svoje stališče, da je zanje predpogoj za pogajanja parlamentarna rešitev proračunskega provizorija, ker je Nemcem predsedstvo takoj javilo, da je ta zahteva za »Slov. Enoto« nesprejemljiva. Različne interpelacije sklepa so morale v »Slov. Enoti« napraviti vtis nejasnega postopanja nemških svobodnomiselnih strank. Poleg tega je ta vtis utrdilo dejstvo, da so nemške stranke izjavile, da se s »Slov. Enoto« ne morejo pogajati o demisiiji sedanega kabineta, o možnosti sestave vlade, ki bi jamčila za enako pravično upravo napram vsem narodom, edina točka, o kateri se mora pogajati »Slov. Enota« glasom opetovanih javnih in v pogajanjih odanih izjav. Za teh okolišnosti smatra »Slov. Enota« za nemogoče odstopiti od svojega dosedanjega stališča.

Posledice tega sklepa »Slov. Enota« se bodo pokazale najbrže že v prihodnjih dneh v tem, da bo zasedanje zaključeno. V jutrišnji seji klubovih načelnikov se bo odločilo, ali na jutrišnji seji posl. zbornice sledi še kakšna seja ali ne.

Proračunski provizorij.

Dunaj, 23. novembra. Finančni minister bo jutri predložil proračunski provizorij samo za tri mesece novega leta. Doslej se je predlagal proračunski provizorij redno za pol leta.

Konec akcije Poljakov.

Dunaj, 23. novembra. Predsedstvo Poljskega kluba ne bo imelo nobenih pogajanj več z nemškimi strankami in s »Slov. Enoto«. Akcija Poljskega kluba je končana. Poljski klub bo danes nadaljeval svojo politično debato. Ker je baron Bienerth izjavil, da se ne namerava vladati s § 14. ne bo skupina Stapinskega predlagala resolucije proti § 14., kakor je to svoj čas nameravala.

Kriza na Ogrskem.

Kronski svet.

Dunaj, 23. novembra. Današnji kronski svet ni še prinesel odločitve, vendar pa je uspeh dosti povoljen. Kronski svet se je v prvi spustil v podrobnosti celega kompleksa vprašanj. Diference med krono in vlado še niso popolnoma odstranjene; pogajanja se bodo nadaljevala.

Slovaki.

Budimpešta, 23. nov. Slovaški poslanci so imeli konferenco, na kateri so sklenili podpirati Justhovo stranko, obstruirati pluralitetno volilno reformo in privediti v vseh slovaških mestih shode, na katerih naj se ljudstvo pouči o krivici pluralitetne volilne pravice.

Iz Hrvaškega.

Zagreb, 23. novembra. Bar. Rauch je poslal avstrijskemu novemu ministru dopis, v katerem motivira zahtevo po reciprociteti zagrebške univerze; glavni motiv je, ker študira mnogo Dalmatincev in Istrijancev na zagrebški univerzi.

Srbija.

Belgrad, 23. novembra. V političnih krogih se prav živahno pretresava obisk bolgarskega kralja v Belgradu. Kralj Ferdinand se ustavi v Belgradu na svojem povratku iz Pariza, kjer se sedaj mudi. V Belgradu bo dva dni.

Dopisi.

Iz Borovnice. Petdeset oseb broječa množica iz St. Vida nad Ljubljano je prišla pretečeno nedeljo obiskat našega sedanjega učitelja g. Zirovnika. To je pač najboljši dokaz, kake simpatije, kako spoštovanje in hvaležnost uživa moč poštenjak tam, kjer je toliko let živel in neumorno delal. Ganljivo je bilo gledati, s kako otroško hvaležnostjo in zaupljivostjo so pozdravljali prišleci svojega bivšega dobrega učitelja, vsak bi mu bil rad prvi podal svojo roko v pozdrav. Popoldne so si prišleci ogledali prijazno Borovnico, šli kljub slabemu vremenu do Ivana, kjer so baš »kval«, pokusit klobase, a na večer se je sešlo v novi restavraciji g. Drašlerja toliko raznega občinstva,

LISTEK.

Pokopališče v gozdu.

Ce si prijatelj peškoraka po vsemestnem tlaku, ti ni mogoče zgrešiti signature današnjega dne, makar da nisi zjutraj pogledal v koledar: s slehernega vogala te v gledišče rotirajo mlinar in njegova hči in v izlozbi slednje slaščičarne se ščeperi bogato okrašena vsesvetniška štruca. In jaz, ki se držim boljše tramvaja, ne vem, kako bi prezrl, da sem danes nekako bi rekel — »unter Larven die einzig fühlende Brust: na desno in levo in vis - à - vis sama črna od pet do temena, sleherni roka se oviča venca te ali one kakovosti ali vsaj med prsti tišči skromno kito jesenskega cvetja. Mimo tramvajskega voza se v divjem teku, kakor za stavo rigajoč, podi jata avtomobilov, a ulici ob strani se počasi vali vrteletok nepregledne množice črnih postav. A ne korak brzobodih čevljev avtomobilskih in ne korak množice danes ni zastavljen v znamenju običajnega prometa: ne, obrnjen je eden in drugi na to ali ono »tiho domovanje«: na iztočno, severno, staro... pokopališče.

Tramvaj zvoni in ropoče, zvoni in mikasti svoje pasazirje. Table s signali. »Pechorbräu«, »Löwenbräu«, »Spatenbräu«... so kakor na vrtiljki jele švigati mimo; drdramo

čez pomej, kamor si Monakovec poleti hodijo bladih razgrete glave in vroča grla. Krepak sunek in voz jo zavije na prosto planoto, da se očem odpre svobodna pot daleč tja v nedogled čez bavarsko ravan. Ne da bi se ustavil, že četrte ure vehikel drsi čez planoto, ki nad njo danes s svinčeno težo visi svinčenosivo nebo. Tam streljaj oddaljena se gnete čreda ovac in človeku se zazdi, da je zavozil v ogrsko pusto.

Holzapfelkreuth - Waldfriedhof! Na cilju! Obširno ozidje pa izza njega se višje, nižje spenjajoče zeleno vrhovje in vršičje — to je »pokopališče v gozdu«, menda pred dvema letoma izročeno svojemu namenu.

Tam na levo je vhod. Visoko nad portalom si stranite iz obraza v obraz dve Sfingi. Demonski magičen je učinek! Zamislil sem se za trenutek v položaj njega, ki ima za veke prekorati prag teh propilej in — zazeblu me je v sru. Vprašanje »kam?« sem čital eni Sfingi z obraza. »Kdo ve!« na obrazu druge kot odgovor prvemu vprašanju.

A le za trenutek mi je čudna moč stisnila dušo, za trenutek in pravem pomenu besede. Dvoje, troje korakov in — daleč tam, strani, se dviga skupina — umetnina, vsa bela, ki ji ozadje tvori celo morje smrekovega zelenika. Kristus na križu je, ob strani mu Marija in Magdalena. Prečudovito vtelesene gledam v tej skupini besede, da je ljubezen silnejša od smrti in da »nisi daleč od kralje-

stva božjega«, ki si življenja pot uravnal po zapovedi ljubezni, ki je ni zapovedi nad njo.

Pa težko da si je začetnik ideje pokopališča v gozdu stavljal tak, etičen problem, — ki ga ni treba več reševati. Saj v tem oziru vemo, da das Wahre ist selten längst gefunden, hat edle Geisteskraft verbunden. Das alte Wahre, fass es an!

(Göthe).

Vsa drugačna je utegnila biti misel pokopališča v gozdu.

Iz široke ceste, ki me je pravkar uvedla na pokopališče v gozdu, se razliže na desno in levo cela mreža vabečih potov in potičev za vozove in pešce po tem, najrajši bi rekel angleškem parku, ki mu je glavna struna bitnosti ubrana na temno zelen smrečja in borovja, s katero nepopisnih efektov kontrastuje bela blaza, v gošči sanjajoče breze pa listje in mahovje vseh barvnih nians. Tu pod smreko blizu pota se bršljan spenja ob — nagrobniku, dalje tam med hrastičjem je bilo ravno prostora za dva in tamkaj na lehi jih je cela skupina... A gomile okoli ne zapazi nikjer. Zimzelen, šmarnice, ciklame... in kar je še ljubeča roka iz neizbrpne zakladnice gozda zasadila v obliki gredice, ti označi ležišče tukaj sanjajočega večni sen.

In ti nagrobniki! Pa saj to niso nagrobniki, ni to umetnost v obrti, to so spomeniki, to so umetnine, s elementarno neodoljivostjo učinkujejo po svoji — umerjeni priprostosti,

O slehernem gre reči: tak je, tak mora, drugačen ne bi smel in tudi ne bi mogel biti na tem mestu, kjer stoji, in zanj, ki mu označuje počivališče.

Da jih kar na brzo roko omenim dvojico!

Nad gredo zlatorumenih krizantem se dviga soha iz plavkasto sivga kamna; na vrhu je vdolben relief, predložnjč iz morja vstajajoče solnce. I. no, kako bi bil nagrobnik in naki groba samo za las drugačen, če ti napis lapidarno pove, da med toma smrečicama sniva Marioka Zugi z Japonskega, ki je pred kratkim v Monakovem umrla v 17. letu svoje dobe.

Docela priprust, masiven križ iz grobozrnega granita se svetlika tam iz polumraka med grmitjem! Predno sem utegnil pogledati na ime in stan, mi je pred dušo stala občnica naših pesnikov-genijev, umetnikov-mučnikov. Prešeren, Gregorčič, Levstik... samo ta križ in ime, pa bi imeli najvernejšo biografijo!

In cerkvice, mrtvašnica pa kar je še običajnih stavb na pokopališču, to niso mračne, obligatne zidine črno-barvnih vetrnic in vrat, ne, zidnice so, postavljene v nežnem slogu na vstop vabeče vile comme il faut.

Ves ta nebeskolepi kočček narave, ki mu tudi umetnost ni vzela nič njegove naravnosti, kakor da bi s strahom pribhajajočemu mrtvecu dal poguma, šepetajoč mu v selenem vršičju dobrodošlo: »Brez skrbi

vstopi, ki prideš z dela in teže ter se spočij v tem kraljestvu matere prirode!

Tukaj, mislim, si je začetnik ideje pokopališča v gozdu stavljal problem ter ga tudi — rešil. Odkloniti ost grozote, ki povprečnega človeka prevzame ob sami misli: »Smrt, umreti! Moram li umreti?«, je pač bil namen pokopališča v gozdu; povdariti, da to, kar vsakdanost z grozo in strahom imenuje smrt, nikakor ni prehod iz nečesa v nič — saj danes vemo, da take »smrti ni!«, marveč da je to vseskozi naraven pojav, kajpada grandiozen pojav narave. Kakor se po teškem delu utrjenec za odpočitek zateče v samoto narave, če le mogoče v gozda samoto, tako naj, ko je odložil življenja breme, — »vzamejo v sebe g njene moči!«

Pokopališče v gozdu ni zgolj ekonomičen in tudi ne samo estetičen, marveč je ob enem in filozofičen problem v najožjem pomenu besede: v njem vidim dobršen kamen za vele-zgradbo, ki ji pravimo — svetovni nazor. V njem zveni eden izmed krepkega kora glasov naše dobe: »Retourneons à la nature!«

A poleg obeh pinakotek, gliptotek, Schackove galerije in državne knjižnice bo v bodoče Baedeker kot vsaj z eno zvezdico označeno znamenitost Aten ob Izari moral pač sprejeti i — »pokopališče v gozdu«.

Monakovo, 2 novembra 1909.

Dr. K. O.

da so bili obsežni prostori vsi zasedeni in neprisiljena zabava se je pričela. Polnoštevili sloveči Zirovnikov pevski zbor iz Št. Vida nas je pod spretnim vodstvom svojega ustanovitelja imenitno zabaval, pesem je sledila pesmi, govoranca govoranci in v taki prijetni zabavi približala se je le prehitro ura ločitve. Hvala vam lepa, dragi Št. Vidčani, na tako lepo vspelem zabavnem večeru, ostane pri besedi, da nas priložnost se posetite in bodite zagotovljeni, da boste vsikdar sprejeti z bratskim srcem in odprtimi rokami.

Iz Loža. Te dni smo izgubili vraga moža, gosp. notarja Jakoba Kogejca. Kako so znali dolinci ceniti njegove velike zasluge, ki si jih je pridobil s svojo neumorno delovnostjo, je pokazala njegova sijajna vavleta pretečeno sredo pri županu Žnidaršiču. Zadnji kotiček je bil nabit, vse je prišlo od blizu in daleč, ne glede na zelo neugodno vreme, da se zadnjič stisne vrlenu rodoljubu roko v slovo. Gospodje govorniki so skušali v izbranih besedah naslikati vrline gospoda odbornika. Ciril-Metodova podružnica je izgubila ta večer s svojim dosedanjim prvomestnikom najboljšega oskrbnika, ki jo je privedel do viška. Našel jo je nebojgjen in zanemarljivo in vzdignil jo je in ji dal krepčilo. Koliko se je gospod prvomestnik trudil za nje razvoj, je najbolje pokazala skrbno in ljubko urejena podružnična veseleca meseca julija t. l., ki je kljub slabemu vremenu preimpozantno uspela. Toda ne samo ob tej priliki, marveč še ob mnogih drugih slučajih, je pokazal gospod odhodnik svojo velikodušnost. Podpiral je kot visok idealist vsakotno podjetje, ki je imelo namen dvigniti družabno življenje v loški dolini. — Višek velikodušnosti in rodoljubja pa je dosegel, ko si je na lastne stroške nabavil obsežno knjižnico, namenjeno loškemu ljudstvu, ki je pridno segalo po tečni dušni hrani in zajemalo iz knjig potrebno izobrazbo. Prepričan bodi gosp. notar, da si se s tem zahodi gosp. notar, da si je s tem zahtoval! — Čast možu, ki se ni bal in strašil skrbi, truda in stroškov, kakoršni vodijo k dosegu tako idealnih ciljev kot si jih je bil zahteval. Vse je izpeljal do konca in vsrta. Bil je prava narodna čebela, nevtruden in nevstrašen. — Velika opora mu je bila v njegovem delovanju plemenita gospa, ki je imela vedno odprte roke in srce trepečemu bratu.

Z Dolenjskega. Kako postopajo Nemci napram Slovencem, kako se ponosno šopirijo in nosijo kot bi bili res prvi na svetu, povsod imeli prvo besedo, ne le v svojem rajhu, temveč tudi po naši lepi, mili slovenski domovini, priča sledenči dogodek dne 19. t. m. na progi železnice Ljubljana-Nov. mesto. — V železnični voz pride agent, pristni German, pri-vandran nemški Mišel. Zal, imena njegovega ni bilo možno izvedeti. Prisedel je v manjšem oddelku voza, kjer so bile tri dame in en gospod. Vsi ti so se menili v svojem materinskem jeziku. Zaradi tega je Nemec pihal in sopol kot gad ter ni vedel kako bi se znosil nad to predrznostjo, da govorijo v njegovi priučnosti Slovenci slovenski. Slednjič, ko sta v Grosuplju izstopila gospod in ena dama, si je vendar dovolil pokazati svojo robatost, svojo oliko, ki jo Nemci tako povisujejo, ter jako surovo napadel občespoštovano gospo L. iz Št. R. in gospi učiteljico H. iz Št. V., češ, ker v nobenem kupeju ne more še citati časopisov pred uma-

zanimi Slovenci valed njih neprestanega besedičenja. Gospa L. je odgovorila na izzivajoče, predrane, nade besede pritepenega nemškega potnika, kar je zaslužil. Povedala mu je tudi gospica H. kar gre takemu izzivaču. To bi bilo lepo, da radi kakega nemškega pritepenca, ki hodi iskat med Slovence svoj kruh, ne bi smeli Slovenci še govoriti ne v svojem materinskem jeziku, in to še na svoji rodni zemlji ne. Kaka impertinenca. Zakaj si tak nadutnež ne najame posebnega voza, kjer bo lahko čital svoje časopise. Slovenski trgovci! Agent je bil oni Nemec, ki je napadel mirne, slovenske potnike v kupeju. Napadel jih je le zato, ker so oni govorili slovenski na svoji rodni zemlji. Ali ni to nekaj nečuvenga, kar si že dovoli Nemec pri nas? Ali boste res imeli kupčijo s takimi pritepenici, ki nas tako napadajo. — Odločen nastop obeh dam in kupeju je koj ugajal vsem priučnim v vozu. Zeleti je, da bi ti dve naši mnogo posnemalk, mnogo posnemalcev, ki naj bi tudi dejanski pokazali svoj narodni ponos. — Več rodoljubov.

Iz Trsta. (Častni večer gospe Ponikvarjeve v Trstu.) V tržaškem slovenskem gledališču se je vršil minolo nedeljo častni večer gospe Ponikvarjeve v proslavo njenega 25letnega vspešnega in požrtvovalnega delovanja na narodnem polju Trsta in okolice. Jubilarinji na čast se je ob 8. zvečer predstavljala češka drama »Zetev«. Gledališče je bilo natlačeno polno občinstva. V dveh ložah smo opazili odposlanstvo odličnih ljubljankih dam in zastopstvo Ciril-Metodove družbe, katero sta zastopala gg. prvomestnik Seneković in odbornik župnik Berčec. Kakor hitro se je zastor odgrnil in se je prikazala gospa slavljenka v ulogi Zdenke, hčerke Požarjeve, jo je občinstvo pozdravilo z viharim aplavzom. Igra — ki ima sicer v sebi polno krasnih momentov, ali je za enak večer, posebno se glede na okus tržaškega občinstva predolgočasna — je bila izvajana od strani igralcev s pravim slovenskim čustvom. Kakor posebno izborne igralce moramo omeniti starega našega znanca in tržačanom priljubljenega g. Verovška iz Ljubljane, ki je ta dan v Trstu gostoval; nadalje gg. Jakob Štoka in Grgico Lešića, katera oba sta res mojsterski izvršila svoji, res težavni ulogi. Nadalje gospe Danilovo in gospe Ponikvarjevo, kateri obe sta bili kos — kot pravi umetnici — svoji ulogi. — Izvrstno je markiral bivšega poročnika g. Potrata in mesarja Čuka g. Brautca. Ostale nloge so bile sicer manj pomembne, ali od vseh igralcev dobro izvedene. Koncem prvega akta so se vsule od vseh strani na jubilarinjo sveže cvetice in poklonjenih jej je bilo obilo šopkov in raznih drugih krasnih darov. V istem trenutku je stopil na oder deželni poslanec g. nadučitelj Stipe Ferluga, ki je v krasni vezani besedi pozdravil gospe Ponikvarjevo. Ob koncu njegovega pozdrava je zaorilo po vsem gledališču: živila gospa Ponikvarjeva! Na splošno zahtevo občinstva se je morala opetovano prikazati na odru. Po končani predstavi se je v prijateljskem krogu vršil v salonu »Narodnega doma« komers, kjer se je zbralo mnogo odličnih tržaških Slovencev in Slovenk, kakor tudi ljubljansko odposlanstvo. Prvi je v imenu tržaškega slovenskega gledališča — katerega stalna sotrudnica je ga. Ponikvarjeva edino le iz ljubezni do slovenske stvari — pozdravil intendant g. Zorec, pro-

slavljajoč go. jubilarinjo kakor vzor narodne in neutrudno delavne in nesebične dame. Na to je govoril prvomestnik Ciril-Metodove družbe g. Seneković, omenivši, koliko tisočev se je po inicijativi gospe Ponikvarjeve nabralo za Ciril-Metodovo družbo. Vzgledu gospe jubilarinje naj bi sledile naše narodne dame! — K besedi se je priglasiła gospa Govekarjeva iz Ljubljane, ki je v enakem smislu omenjala nesebično požrtvovalnost in neumorno delavnost za narodno stvar gospe slavljenke. Vsem tem se je v kratkih, a pristranih besedah zahvalila gospa Ponikvarjeva, rekši, da tolike izkazane časti pač ni zaslužila s tem, da je vršila svojo narodno dolžnost kakor hči naroda slovenskega. Ali zaveda se v tem trenutku, da ta njej izkazana čast se ne tiče nje same, temveč skupnega naroda. Konečno je še gospa Maša Grom prečitala mnogo, od vseh strani došlih pozdravnih brzojavov, mej katerim sta bila s posebnim prisrčenjem navdušenjem sprejeta ona g. župana Hribarja in gospe dr. Tavčarjeve. Ob pozni uri so se ločili prijatelji in prijateljice od spoštovane gospe Ponikvarjeve, želeč jej dolgoletnega krepkega zdravja in proseč, jo naj tudi v bodoče ostane tako zvesta in požrtvovalna sotrudnica na narodnem polju kakor je bila do sedaj. Tem željam in prošnjam se pridružujemo tudi mi in kličemo gospej Ponikvarjevi: »Na mnoga leta!«

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 23. nov.

Današnji izredni seji predseduje podžupan dr. Tavčar, ki imenuje overovateljska zapisnika obč. svetn. Likozarja in dr. Trillerja.

Naznanila predsedstva.

Župan naznanja v dopisu, da podarja svojo knjižnico mestni občini. Izreče se mu zahvala.

»Glasbena Matica« in »Kolo« se zahvalujeta mestni občini za udeležbo povodom zadnjega koncerta društva »Kolo«.

Posl. Redlich je izposloval, da bodo dobivala mesta, kjer so tobačne tovarne odškodnino za to, ker te tovarne ne plačujejo dohodarine. Na Ljubljano pride 6000 K na leto. Poslanec Redlichu se izreče zahvala.

Nato se odobri zapisnik zadnje seje

Nujna zadeva.

Obč. svetn. dr. Triller poroča nujnim potom, da je treba erarju izdati pravoveljavno izjavo, po kateri preide nova obrtna šola v last erarju. Njegov tozadeven predlog je sprejet.

Stavbne zadeve.

Prizivu Nežike Kraljeve proti odluku mestnega magistrata glede zazidave nekega dvorišča se ugod.

Zajčev relief se na pročelje nekliškega liceja postavi spomlad; napravljen bo iz peščenca. Veljal bo 2060 K, 600 K od te svote je kipar Zajc že dobil, 1460 K pa se postavi v proračun za l. 1910.

Stroški pri drenažah in kanalizaciji okolice nove drž. obrtne šole so se zvišali. Odobri se pri drenažah 3500 K, pri kanalizaciji 2900 K. O vseh teh stvarih je poročal obč. svetn. Turk.

Šolskega odseka poročila.

Poročilo o porabi dotacije za šol. leto 1908/9 na I. mestnem otroškem vrtcu se odobri.

Na mestnih ljudskih šolah se bo še vsprej pobirala od učencev odškodnina za črnile, in sicer po 20 v. Revniji ne bodo dajali ničesar.

Sluga na mestnem deželnem liceju naznanja, da ne more sam več upravljati vsega dela. Za pomožno silo je bilo doslej 120 K na leto v proračunu, sklene se postaviti v proračun prih. leta 240 K in šolsko postrežnico najeti s 1. decembrom. Poročal je obč. svetn. Dimnik.

Iz mestne elektrarne.

Obč. svetn. dr. Novak poroča, da se je ravnatelj mestne elektrarne Ciuha udeležil elektrotehničnega kongresa v Meranu. Dobil je za to subvencijo. Se vzame na znanje. Sledi tajna seja.

Dnevne vesti.

+ Epizoda v deželnem šolskem svetn.

Včerajšnji »Slovenec« piše o nekem prigodku v zadnji seji deželnega šolskega sveta, ki je pomenljiv za razmere v deželi. Ker pa Lampetovo poročilo ni popolno, moramo o stvari spregovoriti. Na mestnem deželnem liceju je razpisano mesto za nemščino. Pri takih službah predloži mestni svet terno, iz katere imenuje potem ministrstvo dotičnega učitelja. Pri ti priliki bil je gosp. Jug edini in dobro priporočen kandidat. Šolski nadzornik je v seji deželnega šolskega sveta predlagal, da naj se prošnja g. Jugu priporočilno predloži ministrstvu. Deželni odbornik dr. Lampe ugovarja, ter slika razmere na liceju v črnih barvah, pregreva slučaj Deteljeve odgovodbe, ter naglašja, da je bil deželni odbor prisiljen, liceju ustaviti vsako deželno podporo. Vžle temu, da dežela ničesar več ne plačuje, bi pa dr. Lampe še vedno rad komandiral na mestnem liceju. Ker je gosp. Jug na nekem shodu baje žalil deželnega glavarja, predlaga, da naj se gosp. Jugu prošnja vrne in služba nanovo razpiše. Dr. Tavčar pripominja, da za svojo osebo stoji na stališču, da se imajo aktivni učitelji ogibati političnih shodov, in da tudi glede gosp. Juge ne spremeni svojega stališča. To pa le tedaj, če se vse politične stranke v deželi postavijo na isto stališče. Dokler pa ima gosp. Jug izgleda, da ho-dijo c. kr. profesorji na politične shode, da tam hujskajo in zabavljajo, se bode dalo težko kaj spremeniti, posebno če se vidi, da klerikalnim profesorjem kaj takega ne škoduje, nasprotno, da jim še koristi, ker jih to hujskanje meče na zgoraj proti stropu! Predlog deželnega šolskega nadzornika je bil sprejet. Vsed tega se kadi iz »Slovenca« velika jeza dr. Lampeta. Mož pa je pri tem jako ne-previden: zastopa namreč mnenje, da je ropotanje po shodih dopuščeno samo klerikalnim profesorjem, da se pa nikomur, ki je somišljenik napredne stranke, in ki se ne navdušuje za klesetne spise škofa Jegliča, ne more poveriti javna služba v deželi. Dr. Lampetu smo hvaležni, da je se-be in svojo stranko pokazal v ostudni nagoti. Ker se je mlad mož udeležil političnega shoda — prof. Jare je bil stokrat na takih shodih — je bil mašnik Lampe takoj pripravljen, pozabiti mu eksistenco! Da bi se pa načelo, da v deželi moč naprednega mišljenja ne sme dobiti javne službe, moglo uveljaviti, o tem pa pač zelo dvomimo kaj takega javno zahtevati, je politična oslarija prve vrste, in o tem se bo tudi dr. Lampe prepričal. Zatorej se čisto nič ne bojimo, če se zadeva, kakor grozi dr. Lampe v

svoji onemogli jezi, spravi pred deželni zbor.

+ Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko in Ljubljani ima v petek, 26. novembra t. l., ob 5. polodne v dvorani mestnega magistrata redno javno sejo s temle dnevnim redom: I. Predložitev zapisnika zadnje seje. II. Naznanila predsedstva. III. Naznanila tajništva. IV. Zbornični proračun za leto 1910. V. Prošnje za podporo: a) zavodu za pospeševanje obrta na Kranjskem; b) gremijalni trgovski šoli v Ljubljani; c) obrtni nadaljevalni šoli v Črnomlju; d) trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani; e) za čevljar-ski in krojaški strokovni tečaj v Zireh; f) za nove oddelke na c. kr. strokovni šoli v Kočevju; g) za mladinsko zavetišče društva rokodelskih mojstrov v Ljubljani; h) gostilničarske zadruge v Ljubljani za kuharski tečaj; i) deželne zveze za pospeševanje prometa tujecev na Kranjskem; j) v pokritje stroškov mednarodnega kongresa za trgovsko šolstvo na Dunaju leta 1910. VI. Volitve zborničnega zastopnika v šolskem odboru obrtne nadaljevalne šole v Metliki. VII. Izjava o predlogu za imenovanje cenzorjev pri ljubljanskem zavodu avstrijsko-ogrske banke. VIII. Vloga gremija trgovcev v Ljubljani glede nameravane uvedbe monopola na užgalice. IX. Samostalni predlog zborničnega člana g. Kamila Pammerja v zadevi tarif na progah c. kr. priv. južne železnice. X. Tajna seja.

+ Politično in gospodarsko društvo za šentpetrski in kolodvorski okraj ima jutri, dne 25. t. m. ob 8. zvečer svoje društveno zborovanje v gostilniških prostorih g. Počivalnika na Sv. Petra cesti. O političnem položaju poročata g. deželni odbornik dr. Ivan Tavčar in g. deželni poslanec Josip Turk. Davkoplačevalci pokažite s svojo številno udeležbo, da se ne daste odreti, da se ne daste uničiti od klerikalcev. Vsi na krov!

+ Sama rabulistika. Na 57 shodih so klerikaleci v nedeljo prali svojo škofa zaradi njegovih klerikal-skih bukvic. Prali so ga s samo rabulistiko, s samimi zavijanjji, lažmi in natočevanjji. »Suppresio veri suggestio falsi« je ena najlepših eveti-tiste jezuitske morale, ki jo zaničuje ves svet in ki se je dosledno držal škof in njegovi zagovorniki. Za nas nj nobenega dvoma, da je škof sam alarmiral klerikalno stranko za svojo rešitev, ker se je bal, da ga bode kot pohujšljivega odstranili s škofovskega sedeža. A slabo so jo opravili njegovi zagovorniki, med katerimi so bile tudi inferijorne ničle, ki bi se jih vsaka stranka sramovala. Naravnost obupna sredstva so rabili ti rabulisti, ki so škofa reševali. Dr. Jarež Evangelisti Krek je škofa celo popisoval tako, kakor da bi bil kak tepec, ki ne ve, kaj dela. Vsi pa so kričali, da škof, ki je svinjske bukvice spisal, ni pohujšljivec, pač pa da so pohujšljivi tisti, ki so škofove svinjarije ponatisnili. Denimo, da je zelena brošura res pohujšljiva, a pohujšljivo je v njej edino to, kar je škof spisal, in na škofa pade torej greh. Ze pri krščanskem nauku smo se učili, da je veliko večji grešnik tisti, ki stori pohujšanje, kakor tisti, ki je nadaljuje in če je grešnik celo škof, torej cerkven dostojanstvenik, čuvaj morale, potem res ne zasluži drugega, kakor da se mu obesi svetopisemski mlinski kamen okrog vratu in se ga potopi na dnu morja!

+ »Die Romkirche am Prager«, rimska cerkev na sramotilnem odru, je naslov letaku, ki ga razširjajo Nemci po celi Avstriji v neštevilnih izvodih. Zlasti pridno razširjajo ta letak protestantski pastirji. In o čem govori ta letak? O svinjski brošuri ljubljanskega škofa. Protestantje izkoriščajo škofov škandalozni spis, da sramote katoliško cerkev in da delajo propagando za prestop k protestantski veri.

+ Zaradi škofove brošure. Iz Šmartna pri Kranju pišejo: V nedeljo smo imeli tu shod, ki ga je sklical župnik Šarc. Na shodu se je razpravljalo o škofovi brošuri. Govorili so: kaplan Sitar iz Kranja, prof. Jare in tukajšnji kaplan. Sitar je rekel med drugim: Šmarnsko duhovništvo je danes sklicalo vse moške te fare, da bi se vložil protest proti prodaji »zele- ne brošure« v Kranju. »Bili smo že pri višji oblasti v tej zadevi«, rekel je g. Sitar. »a tam so zmajevali samo z ramami. Torej ste sklicani da-nes, da nam odgovorite na vprašanje: ste li za to, da se brošura prepove?« Seveda so vse ovčice pritrdile, saj se je govorilo »samo o hudobiji brezvrtnih liberalcev, ki hočejo baje »križati« nesrečnega škofa. Govornik je tudi omenil Poncista Pilata. Ta ni našel krivde na Kristu in vendar je ljudstvo upilo »Križaj ga«. Ravno-tako upijejo sedaj liberalci nad škofom: »Križaj ga!« Le to je škoda, da se je škof sam križal, predno je koe upil: Križaj ga! Razjasnili so se tam temni obrabi farovski podrepanikov in podprenikov, ko so izvedeli, kako hu-dobni so liberalci. Saj so res hudobni! Čujte, kaj gre tukaj od ust do ust. Liberalci so te svinjarije spisali,

O ubitem človeku.

(Konec.)

Hodim okrog po najsamotnejših krajih, skrbno se ogibljam ljudi, da me ne motijo. Počasi s povešeno glavom korakam zvečer po tihih ulicah. Vse je mrtvo okrog mene, a jaz živim. Živim najprej prav srečno življenje. V sebi čutim neizmerno moč, bogastvo na duševnih zakladih, ki silijo, da jih spravim na dan. Vse to bogastvo vidim pred seboj, vidim silno energijo, doseči kaj velikega, vidim zmognosti, ki so nakopičene, da jih izrabim, in to storim tudi — v mislih. Zasnujem načrt, prav realen načrt, ki se da z lahkoto izvesti. In duša se mi dvigne iz vsakdanjosti, rešuje ta narēt in čut zadovoljnosti in sreče, nekaj milega in mehkega se razlije po notranjosti. Zopet postanem idealni mladenič in uredničem jem načrte, ki sem si jih delal v zgodnji mladosti. Vsa sredstva, da jih dosežem, so mi na razpolago, in čudno ni, da se čutim srečnega in blaženega. Na vse pozabim in hitim le više in više proti ciljem.

Toda zlasti mi uro; dve, tri bije v zvoniku, ustavi me kol čez cesto in zavem se svojega položaja. Dozdaj blaženost, a zdaj se začne pekel. Vsa resničnost leži pred menoj: mizerija življenja, tisoč skrbi in grozovita onemoglost, da sem črv, zakopan v zemljo, ptica s polomljenimi peroti.

Kaj se revež dvigaš, kaj sanjaš, ko te pa materielnost drži pri tleh, ko imaš prepričanje, da se nikoli ne izkopješ iz boja vsakdanjosti, ki ti jemlje vse moči, da ti nič ne preostane za uredničenje lepih idealov. V zavesti te onemoglosti me zgrabi jeza in solze britkosti in tuge mi napolnijo oči. A te solze so suhe in žgo in pečejo hujše kakor kaplje raztopljenega železa. Obupno stiskam pesti in najrajši bi zarjul tako obupno, tako grozno, da bi se razmajaš nebesni obok nad menoj ter se podrli name in me zdrobil v prah. Zazelim si smrti, tako silno zaželim, da se ne-hote ustavim in pričakujem, da se mi ustavi srce ali da počni od brezmejne bolesti. Toda srce se ne ustavi, burno trepeče in se zvija in kriči še nadalje, umevno, saj človeško srce še kaj hujšega prenese.

Za takim izbruhom nastane reakcija: vtrujenost v telesu, vtrujenost v duši. Vse veselje izgine in kakor hlad jesenskega večera mi napolni dušo. Izgan ognjenik se mi zdi notranjost; tako praznoto, tako puščavo čutim v sreč, da me zazebe. Strah me je pred samim seboj in groza me navda, da bom moral bogve kako dolgo živeti tako ničevno življenje, ki se mi stidi, da bom moral vedno nositi v srcu skeleče spoznanje, da nisem drugega kakor kolešek stroja v veliki tovarni življenja, ki je sicer potreben, a opravlja ravno take funkcije kakor jaz. Mehanično se vrti leto in dan brez čuta,

brez vsake izpremembe, dokler se ne obrabi in ga vržejo v kot.

Vidite, tak kolešek sem jaz. Tako malo zmisla za kaj vzvišenega ima moje življenje, tako vsakdanje in prazno je, da zasluži znak filistra v najslabšem pomenu besede. In ker ne morem nasititi svojega notranjega človeka, nasitim zunanjega. Proč duša, proč lepe sanje, postanimo blagorodje filistr! S filistri živim, s filistri občujem, torej moram biti sam tak, kajti gorje, ko bi me povsem obvladalo notranje življenje. Počasi se bom še bolj privajal površnega življenja in tekoni let se lahko zgodi preobrat, da bo vse notranje življenje zamorjeno. Saj se imam že zdaj tako v oblasti, da mi malokdo ali nihče ne pozna, da se skriva v moji notranjosti globoka narava, ki me deloma osrečuje, deloma me pripravlja najhujše duševne boje. Po takih hudih bojih me izdaja kvečjemu bolesten izraz na licu ali nagubano čelo, kar si pa ljudje tudi lahko drugače tolmačijo.

In ker se že par let silim, da zamorim notranje življenje, sem otrpil in takorekoč top postal za gotova čustva. Nisem več amožen ne prave ljubezni, ne prijateljstva, ne sovrštva, ne usmiljenja, ne nevoščljivosti. Vseeno mi je, ali se drugim dobro godi ali slabo, nikomur ne zavdam sreče. Kakor duševni so otrpeli tudi telesni občutki. Za bolezen se malo brigam in telesno bolečino kaj ravnodušno prenašam; sočutje dru-

gih, če sem bolan, mi je skoro zoper-no, zato se pa bojim bolezni.

Kakor vidite, se nekako lahko udajam takemu življenju. Ako se premagam, sem prav dobrovoljen in zadovoljen filister, le gotovim stvar-em ne smem priti približni. Lepa gledališka predstava, ki blaži človeško srce, ga dvigne in zbujati iz otrplo-sti, ni zame, ker me tako prevzame in razburi notranje življenje, da so pozabljeni vsi sklepi in blagorodje filister je zopet sanjač. Umetniška godba, lepo petje me zopet zanese v ono življenje, ki ga ne smem živeti. Da se izognem razburjenju, rajši ne grem na take priredbe. Podobno se mi godi, če čitam kaj lepega. Ves prevzet sem potem in drhtim v neki omotici in hrepenenju, da bi vedno živel v idealnem svetu pozabljenja. Tega pa ne smem in ostanem za zunan-jnost izraziti filister.

Vsak po svoje Bogu služi: orel na višavi, ureh v luži!

Urhi imajo tudi pravico do življenja, sicer bi jih stvarnik ne bil ustvaril, torej me imejte za urha in mi želite, da se dobro počutim — v luži!

Prijateljica je nehala čitati in za danes ni pustila, da bi debatirali o pismu njenega sanjača. Pozneje enkrat sem jo prosil za prepis tega pisma in priobčujem ga v zabavo in ugibanje filistrom, če je med njimi res še več takih — norcev.

Rud. Mar.

il. v. o. le. s. d. a. 0. za. h. v. ra. ri. o. n. ih. r. ki. a. i. a. o. i. a. t. v. l. o. o. r. a. n. i. k. u. z. e. a. m. o. l. o. v. i. l. i. s. e. i. o. j. e. i. o. l. i. t. i. k. z. i. o. a. u. m. r. e. r. i. k. i. e. a. r. e. I. z. a. l. v. o. i. n. d. a. a. a. o. e. z. e. l. a. b. i. e. i. n. d. a. a. a. o. e. j. i. e. i. k. i. n. i. m. v. a. b. o. l. o. i.

in zdaj jih podtikajo škofu. »Saj smo vedeli, da škof kaj takega ne morejo pisati!« Tako sedaj govore kmetje. Gospod župnik Sarc je na shodu tožil: »Še taka ženska, o kateri sem bil pričani, da je pobožna, še taka ženska je verjela hudobnim nakanam liberalcev!« Kako pač more biti to kaj napakega, kar so škof pisali: Glejte, prevzvišeni je celo ponoči pred najsvetejšim molil, da bi mu razsvetlil um, spisati prepotrebno knjigo v krščanskem duhu.« Najznačilnejši paje bil pri teh govornih odstavkih, v katerem so očitali liberalcem rafinirani način, napolniti svoje žepi! Reklo se je: »Liberalci tiskajo te brošure samo za svoj profit, prodajajo jih celo po 20 v dražje nego je stala brošura našega presvitega škofa!« Tako so govorili gospodje na shodu, vdani njih backi pa so jim pritrjevali. In gospodje so sedaj prepričani, da je sedaj ljudstvo z njimi enih misli o škofu. Le pojdite med njega in slišali boste marsikje: »Naj bo, kakor hoče, živeli bomo sami, kakor se spodobi, kakaj vse pa le ni res, kar nam pravijo duhovniki!« Škof jo je sam zavozil in zdaj ga pa hočejo duhovniki izvesti iz blata. »Da, da,« je rekel star možček, ki je znan kot bogaboječ mož: »Škof jo je sam zavozil, ravno tako ga bodo pomnili kot Martina Lutra se poznejši rodovi. No, pa saj smo že birmani, če je kaki škof v Ljubljani ali ne!« Tako se govori v šmarnski fari med ljudstvom po nedeljskem shodu.

— **Slučaj, ki ni več slučaj.** Na nedeljskem shodu v »Unionu«, kjer so prali škofa Antona Bonaventuro, je bilo vse polno čukov, ali kakor jim klerikalci sami bahavo pravijo, »človčev«. Istočasno, ko se je vršila komedija v »Unionu«, so čitali po cerkva evanĝelij o »gnusobi razdejavanja«. V tem evanĝeliju se nahajajo bele za prireditve v »Unionu« kakor malaš napisane besede: »Kjer se nahaja mrhovina, tam se zbira orli.«

— **Kaj pa je zopet to? Nekaj časa** sem se podi po ljubljanski večerni promenadi v Šelenburgovi ulici tola- ga nemških srednješolskih fantičev z burševskimi čepicami na glavah, z očitnim namenom seveda, izzvati promenujoče slovensko občinstvo. Ko so svoj čas slovenski srednješolci začeli nositi polhovke in pozneje fese, so bile slavne naše srednješolske oblasti strašno nervozne in iskale so kar celo zaroto med slovenskim dijaštvom. Zdaj pa seveda ne vidijo ničesar. Mi bi o otročji demonstraciji mladih nemških junakov ne napisali niti besede, ali iz te nemške otročarije bo kar naenkrat nastal »alt-gebrachtes Recht«, »suralte Gewohnheit« itd. In Slovenci bodo mo- gli gledati, kako vlada čuva v Šelenburgovi ulici »bumle« nemških buršev. Vsak poskus, uveljaviti celo te v Ljubljani demonstrativne spre- dote nemških buršev, pa je treba za- pustiti takoj v kali, dokler ni prepoz- no. V Ljubljani prav nič ne potrebujemo praskih »Prikopov«!

— **Blagoslovljenim rokovanja-** tem. V zadnjem »Domoljubu«, ki se drugače po pravici imenuje »Lazi- lubu«, piše kaplan Miha Zevnik, da »jaz vsiljeval na pošti dijakom knjižico «Kaj pravi brošura škofa Antona Bonaventura?« Izjavljam, da je to nesramno obrekovanje in grda- ro! Niti na misel mi ne pride, da bi škofovo svinjarijo sploh komu vsi- ljeval, toliko manj dijakom, ni- komu za to niti časa, niti sredstev. Škofovo bogudopadljivo delce širiti med ljudstvo bodo poklicani naši ka- tolički župniki. Katoliški svetoholci je porabil to nečuvno laž, da more sumničiti moje sokolsko delovanje in infamno denuncirati. Ker ni bilo drugega, je prav prišla katoliškim ostenjakom zelena knjižica. Prav tako odločno zavračam sumničenje, da navajam miselnost k zmerjanju Orlov s »žukci«. Le s samo enim doka- zom na dan! Pač pa se je dokazalo pred sodiščem, da je bivši načelnik Orlov zmerjal spodnjeidrijske Sokole »grand barabamie«, »ferdamani mulec« itd.! To je pač najlepši dokaz, da je doma zmerjanje. Na drugo mi ni treba niti odgovarjati, take pri- smodarije more pisati samo kaplan Zevnik. Pribejem samo še dejstvo, da idrijski klerikalni dopisniki pi- sajo drugače v »Slovenca«, ko v »Do- moljubu«. v zadnjega svoje laži, da jih za njihova rokovanja ščiti po- slanska imuniteta odgovornega urednika. To je katoliška morala!

Julij Novak.

— **Nov atentat tržaško - kopr-** skega škofa mons. Nagla na Slovan- stvo v Istri. Rimanjci so bili že, ta- korekoč, uklonili tilnike in so se bili zopet podali — pod nekaterimi pogo- ji — v okrilje rimo - katoliške cer- kve, priznavši kakor vrhovno cer- kveno oblast tržaško - koprškega škofa, monsignora Franciška Nagla. In glej: ravno sedaj, ko je bila ri- manjska »afera« takorekoč defini- tivno rešena, je ta prelaz, tržaško- koprski škof, zopet izzval ogromno ogorčenje. V zadnji številki svojega glasila »Curia epicopalis« je namreč tržaško - koprski škof, mons. Nagl, priobčil epistolo na duhovščino v

Istri, v kateri odreja, da se ima sploh opustiti vsaka raba hrvaškega jezika v cerkvah, kjer je hrvaški je- zik se količkaj v rabi. To svojo od- redbo vtemeljuje škof Nagl, sklicuje se na dekret »Congregatio concisto- rialis« iz dne 18. decembra 1906. »Aeres de liturgico«, v katerem de- kretu je rečeno, da so vsi svečeniki obvezani »sub obedientiae vinculo« posluševati se na cerkvenih obredih edino le latinskega jezika. V svoji epistoli dovoljuje škof Nagl, da v onih cerkvah, kjer sta se do sedaj pe- vala epistola in evanĝelije v hrvaškem jeziku, se imata pevati še na- prej, ampak pod pogojem, da se prej odpojeta v latinskem jeziku. — Ta odredba neprevidevna tržaško - koprškega škofa Nagla je izzvala v vsej Istri velikansko ogorčenje. Go- tovo, da bodo nekateri mlajši pete- linci slepo ubogali svojega škofa, a kar je starejših duhovnikov v Istri — starejših duhovnikov v Istri so namreč skoro vsi brez izjeme vzor narodnja- ki — ti se ne bodo kar tebi niti meni nič podvrgli tej tako drakonični in še bolj krivični in nasilni odredbi.

— **Za gotovo smemo pa povedati gos-** podu Naglu, da se je rimanjska afera, ki je imela v kratkem času po- polnoma končati, s to njegovo odred- bo, takorekoč, šele začela. — Ljud- stvo v Istri vpije: Raje proč od Ri- ma, nego proč od pravice našega mi- lega nam jezika!

— **Spodljlivo vprašanje na c. kr.** pošto ravnateljstvo v Trstu. Na poštnem uradu v Belpiči je tamoš- nja zagrizena nemškutarska poštar- ca zakrivila velik nered in različna sleparstva. Sedaj se čuje, da se na- merava vsled posredovanja sloven- skega klerikalnega poslanca in belo- peškega župnika vse potlačiti. Pri- čakujemo od c. kr. poštnega ravnat- eljstva v Trstu točnega pojasnila, če to odgovarja resnici, sicer bomo pri- morani obelodaniti vsa sleparstva.

— **Za trizializm.** Dunajska »Neue Zeitunge«, o kateri je znano, da je v najožji stiki s prestolonaslednikom nadvojvodo Franom Ferdinandom, je te dni obširno pisala o bosanskem in hrvaškem vprašanju. V teh član- kih se pravi med drugim: V Avstriji in na Ogrskem nastane v kratkem stanje ex leg. katerega se ni mogoče več izogniti. Bila bi velika napaka, ako bi merodajni krogi ne izrabili te prilike v to, da bi spremenili nevz- držljive državnopravne razmere v monarhiji. Ako ostane Hrvatska še nadalje v okviru ogrske države, bo to veliko zlo za vso monarhijo. Za to bi bilo umestno in potrebno, da bi se v tem ugodnem trenutku izvedlo to, kar si vsi prijatelji monarhije želé, namreč da bi se združila Hercegov- Bosna s Hrvatsko. Slavonijo in Dal- macijo v eno državno telo s samo- stojnim ministrstvom. Nemei bi s tem ničesar ne izgubili, ako bi se od Avstrije odločila Dalmacija, ker bi se s tem samo oslabil slovenski ži- velj v Avstriji, dočim bi se položaj Nemcev s priklopljenjem Bosne k Avstriji samo poslabšal. Avstrijski južni Slovani bi se temu načrtu tudi ne vpirali, a modri Madžari bi bili vsaj v duši veseli, da se hrvaško vprašanje, ki bi sicer zanje lahko po- stalo katastrofalno, reši na tako eno- staven način. — Menimo, da rešitev jugoslovanskega vprašanja vendarle ni tako enostavno, kakor si to pre- stavlja »Neue Zeitung«. Mislino namreč, da imajo pri tej stvari bo- sedo tudi Slovenci, izvedalmatinski Hrvati in Čehi, za katerih kožo se tudi gre pri rešitvi omenjenega vprašanja.

— **Slovensko deželno gledališče.** Jutri, v četrtek, se uprizarj prvič na našem odru drama ruskega moder- nega dramatika Antona Čehova »Striček Vanja« v štirih dejanjih. Največji, najčistejši umetnik nove ruske literature je bil pred 4 leti umrl ruski zdravnik Anton Čehov, avtor psiholoških, satiričnih in hu- mornih novel in ertie ter štirih veli- kih dram: »Ivanov«, »Djadja Va- nja«, »Čajka« in »Črešnjev vrt«. Vsa njegova, velika in majhna literarna dela imajo veliko socialno ozadje ter so krute obtožnice neznošnih dru- žabnih razmer v novejši Rusiji; vsa njegova dela so analize raznih du- ševnih muk, slike duševnih procesov, silnih, pretresljivih, a skritih, zato tem globljih in strašnejših. Čehov v svojih dramah izbegava krepke sen- ske efekte ter išče estetskega vitika le v fini psihološki analizi psihopat- skih ljudi iz moderne Rusije. Tudi »Striček Vanja« je tragedija izgub- ljenega življenja, zakopanega talen- ta, tragedija brutalnosti življenske usode. Čehov je podal v teh svojih »prizorih« niz značajev iz ruskega meščanskega življenja, ki živi na se- lu ter se dolgočasi, brezvspešno ubi- ja in medsebojno muči in grize. Na- slovno ulogo igra g. Nučič, zdrav- nika Astrova g. Motelj, profesorja g. Skrbinšek, propalega posest- nika g. Bohuslav, ženske uloge pa g. Borštnikova, gđe. Win- terova in g. Bukšekova. — Opozarjamo na to resno in krasno li- terarno dramo vse ljubitelje dram- ske umetnosti. »Strička Vanjo« je

prevel iz rusine g. prof. Frid. Ju- vancič.

— **Vodstvo »Glasbene Matice«** nam piše: Ujjudno Vas prosimo, da blagovolite sprejeti glede na včeraj- šnjo notico o krizi v »Glasbeni Ma- tici« nastopno pojasnilo na podlagi soglasnega sklepa pevškega odbora: »Predsednik profesor Stritof ni zbranim pevkam in pevcem nobene- ga pisma prečital, v katerem bi go- spod Hubad naznanjal, da je z ozirom na svoje zdravje primoran odločiti mesto koncertnega vodje. Zbran je bil najprej samo sopran, nato alt; obema je prof. Stritof naznanil sklep glavnega odbora glede koncertnega vodje g. Hubada, kateri sklep se gla- si dosledno: »Opetovani nujni Vaši (Hubadovi) prošnji, da se Vas za- radi boleznj odveže od nadaljnega koncertnega vodstva, je odbor »Glas- bene Matice« z velikim obžalovanjem pritrdil, toda tako, da se Vas odveže le začasno, dokler se Vam zdravje zopet ne povrne. Kadar okrevate in ste pri volji, lahko prevzamete zopet koncertno vodstvo in nadejamo se, da se to kmalu zgodi.« Vseled nespo- razumljenja, ki se je pa v današnji odborovi seji že poravnalo, je gospa dr. Ferjančičeva res izjavila, da od- laga svoje mesto načelnice ženskega zbora, in zapustila dvorano, a ne z večino pevk, ampak samo s tremi pevkami. Z vsemi ostalimi soprani je imel g. Talich redno skušnjo. Isto se je ponavljalo pri altovi skušnji in oddlo je še šest pevk, na kar se je skušnja nadaljevala. Ob 8. je imel moški zbor skušnjo. Pred njo se je takisto razpravljalo vprašanje o spremeni koncertnega vodstva in moški zbor — 42 je bilo navzočih — je sprevidel, da je bilo postopanje glavnega odbora čisto pravilno, in izrekel se je soglasno solidarnim. To edino je gola resnica. Vse, kar se si- cer govori po mestu in podtikuje od- boru, je neresnično.

— **Za obrambni sklad družbe** sv. Cirila in Metoda so se nadalje za- vezali plačati sledeči: 462. Omizje v »Prešernovi sobi« pri »Rožic« v Ljub- ljani (plačala 100 K); 463. Neimenov- an iz Sarajeva; 464. Deu Fran, po- sestnik v Trzinu (plačal 10 K); 465. Kogej Jakob, c. kr. notar v Postojni (plačal 100 K); 466. Kogej Julija, soproga c. kr. notarja v Postojni (plačala 100 K); 467. Jos. Zelenik, posestnik, Ptuj; 268. dr. Ivan in Min- ka Fermevc, odvetnik v Ptuj; 469. Kazimir Bratkovič, c. kr. notar v Ptuj; 470. dr. Jos. Komljanec v Ptuj; 471. Neimenovani iz Ptuja; 472. Strelec Ivan, nadučitelj v Sv. Andraž; 473. Marinič Friderik, nadučitelj pri Sv. Bolfanku; 474. dr. Jurtela Fran, odvetnik v Ptuj; 475. Anton Jurca, c. kr. kom. svet- nik v Ptuj; 476. gđe. Muršic A. in Zalika v Ptuj; 477. Ptujška mladi- na po g. Lenartu; 478. Neimenovan v Ptuj (plačal 200 K); 479. — 483. Neimenovan izročil hranilno knjižico št. 72.982 glasečo se na znesek 1000 K; 484. Občinski svet v Kranju; 485. Neimenovana v Ljubljani (pla- čala 40 K); 486. — 490. Občinski svet stolnega mesta Ljubljane za 1000 K; 491. Arko Josipina iz Zagreba (pla- čala po g. Bercecu 200 K); 492. Man- kod Milka v Trstu (plačala po g. Bercecu 200 K).

— **Velikodušen dar.** Neimenovani rodoljub je pristopil v vrsto Ciril Metodovih brambovcov s tem, da je uročil hranil. knjižico glasečo se na 1000 K družbi sv. Cirila in Metoda. Vso hvalo in čast poniznemu pa plem- nitemu rodoljubu! Naj bi bil ta vrli mož vsem v posnemanje!

— **»Iz jugoslovanske lirike«.** Knjiga »Iz jugoslovanske lirike« je izšla. V prvem delu je natisnenih 24 izbranih pesmi Prešernovih, v drugem delu 22 pesmi bolgarskega pesnika Ivana Vazova, v tretjem delu pa: 1. pesem Hrista Boteva, 3. Konstantina Velikova, 4. P. K. Ja- vorova, 2. Antona Aškercia in 5. Otona Zupaniča. Na čelu zbirke je pesem »Poziv«. V tej pesmi se med drugim nahajajo ti le verzi: »Dižte se iz čame, mladalačke duše, — nek ne plaši sree rad nučani dug. — Oko nas se jate zavidni dušmani, — a čuti i spava naš slovenski jug. — Spava u osvitku sudbonosnih dana, — čeka- juči ono što mu neće dat. — I vekovi ure i troše nu snagu, — a još nije dao ruku bratu brat. O, pozdravna pes- mo, pozdravljaj Slovene, — kroz gra- dove, sela, dolinu i breg. — Krvlju čemo pisat na zastavu: savez, — i kupiti braću pod taj sveti steg. — Slovence je krvi bogata Evropa, — al je Sloven davno njene pravde sit. — Pomozimo sebi samom, a Evropa, — mačeha Slovena, slovenska će bit. — O pozdravna pesmo sloge i jedin- stva, — kupi nas i budi naš polet i žar! — Dižte se iz čame, mladalačke duše, — na posao sveti za narodnu stvar!« Knjiga se prične razposi- ljati jutri popoldne. Najprvo jo dobi prvih 20 naročnikov, ostali morajo še par dni potpeti, ker je došlo šele 20 izvodov. Naročniki iz Ljubljane lahko dobe knjigo jutri dopoldne v uredništvu »Slovenskega Naroda«, sicer se jim pošlje po pošti. Tisti, ki

so se na knjigo naročili, ali niso po- slali naročnine, se prosijo, naj vpo- šljejo 1 K 20 v, ker se ne izplača stvar pošiljati po poštnem povzetju.

— **Novi naročniki:** gosp. dr. Karel Glaser na Dunaju, g. Bruno Hugo Stare na Dunaju, gđe. Vera Reil, učiteljica; ga. V. Reil in g. Al. Dermelj vsi v Boštanju.

— **Javno predavanje.** »Splošno slovensko žensko društvo« opozarja iznova slavno občinstvo na predava- nje g. okr. sodnika Fr. Miličini- skega. Gospod predavatelj bo čital po narodnih pesmih sestavljene slo- venske pravilice. Predavanje se vrši danes ob 8. zvečer v Mestnem domu.

— **Društvo zdravnikov na** Kranjskem ima mesečno sejo dne 26. novembra 1909 ob 6. popoldne v so- bani g. prosekotorja dr. Plečnika (de- želna bolnica).

— **Zlata poroka.** Danes obhajata gosp. višji sodni svetnik Jakob Hren in njegova soproga gospa Amalija, rojena plem. Kóvogo- Őrs, 50ti spominski dan njihove za- konske zveze. Ker sta oba še čvrsta in trdnega zdrava, se smeta nade- jati, da doživita še demantno poroko. Prav srčno čestitamo!

— **Česki akcijski pivovar v Bude-** jevciah je sklenil iz čistega dobička lanskega leta razdeliti 42.920 kron česke narodne in kulturne namene. Kakor znano, daruje ta pivovarna gotove odstotke od piva, prodanega na Slovenskem, naši Ciril-Metodovi družbi, in zato bo slovenska javnost poleg edine slovenske pivovarne v Zalcu-Laškem trgu predvsem in pov- sod podpirala delniško pivovarno v Českih Budejevciah, to pa tem lažje, ker je českobudejeviško pivo pri- znano izvrstne kakovosti.

— **Za lovce.** »Slovensko lovsko društvo« namerava z novim letom pričetj izdajati lastno glasilo. List bo izhajal po enkrat na mesec in se bo bavil v prvi vrsti z lovom, v drugi pa s prirodoslovnim sploh. Namenjen je vsem slovenskim lovcom in se bo oziral na love vseh slovenskih po- krajaj. Da list že s početka prilago- dimo zahtevam svojih čitateljev, va- bi odbor tem poton vse slovenske lovce, da sporočijo takoj svoje želje in nasvete. Obenem vabi lovce-pis- telje, da stopijo v krog sotrudnikov in do 15. decembra pošljejo svoje li- terarne prispevke za prvo številko. Vse dopise je nasloviti na: Odbor »Slovenskega lovškega društva« v Ljubljani.

— **Vrsta tukajšnjih porotnih ob-** ravnav. Ponedeljek, dne 29. t. m. Jakob Vidgaj, hlapec iz Preske, zaradi hudodelstva uboja. 2. Zako- nska Matija in Marija Stržaj z Ra- keka zaradi hudodelstva tatvine. V torek, dne 30. t. m.: Anton Štupar iz Nasové in Janez Debeljak za- radi hudodelstva težke telesne po- škodbe. Dne 1. decembra: 1. Valentin Jazbec iz Sv. Tilha na Primor- skem zaradi hudodelstva goljufije. 2. Bogomir Rajer, bivši poštni ekspidijent iz Hotedersice, zaradi hudodelstva uradne poverbe. Dne 2. decembra: 1. Ignacij Tomšič iz Goricavasi pri Ribnici zaradi hudo- delstva nenravnosti. 2. Blaž Šnobelj radi hudodelstva uboja in goljufije. Dne 3. decembra: Dve tiskovni prav- di »Slovenca«. Dne 4. decembra: 1. Franc Volkar iz Gor. Tuhinja in 2. Tomaž Malovrh iz Samo- torce, oba zaradi hudodelstva težke poškodbe.

Drugi letošnji jesenski vinski se- menj v Krškem, to, kakor smo že po- ročali, prihodno sredo, dne 1. decem- bra. Ker so se vina sedaj že precej očistila in znatno popravila, tako da se bo sedaj lahko spoznala njihova vrednost, bi bilo želeli, da poseti tudi ta semenj par veliko kupeev.

Nesreče. Mizarjeva žena Marija Repe je v Jesenicah upirala voz, na- ložen z drvmi; pri tem si je zlomila desno roko. — Kovaški pomočnik Ja- kob Dornig v Kamniku je v kovač- niki kopal brus. Pri tem mu je oškropil prah oči, kar mu je nakloni- lo težko okvaro. — Hlapec v tukaj- šnji deželni bolnici Jakoba Murna, je pritisnila truga za pesek na desni roki in ga precej poškodovala. — Matija Golobič, krojaški pomočnik, se je na vozu peljal v Šiško. Po ne- sreči je padel z voza in si poškodoval desno roko. — Delavec Vid Rajkovič se je v Fronevi gostilni v Polhovem gradu precej napil. Prišedši iz go- stilne je padel in tako butnil z glavo v kamen, da se je smrtno nevarno po- škodoval. — Italijanski delavec An- tonio Foschia je padel pri delu in si na levi strani života poškodoval re- bra. — Franciška Lovše, posestnica v Tirnu je pretresavala ajdovce, pri tem se je pa nevarno zbodla v vile.

Katoliški uredniki. Pri prihod- njih porotnih obravnavah v Maribor- u, ki se prične 29. t. m., se bodeta že zopet zagovarjala urednika kato- liških listov »Stražec« in »Slov. Gospo- darja«. Za spremembo pride na vrsto tudi pater Anzelm Murn iz Nazar- jev. Vprašanje je seveda, če ne bodo vsi trije katoliški junaki pobeignili, kajti klerikalno golo: Udari in steci! je pri njih še vedno v polni veljavi.

Naredna poštvovalnost. Pové- dom 150letnice Schillerjevega roj- stva so nabrale nemške frajle v Ju- denburgu, ki je malo večji kot naš Kranj, 800 K za svoj Schulverein. Morda se dobe tudi Slovence, ki se ob priložnosti zavzamejo za družbo sv. Cirila in Metoda vsaj tako, kakor so se judenburške Nemke za svoj Schulverein.

— **Primorska sokolska župa«** se je ustanovila preteklo nedeljo v Gorici. V predsedstvo so bili voljeni z vskli- kom: starosta dr. Levpušek, I. pod- starosta dr. Gregorin, II. podstarosta Josip Mozečič, načelnik L. Kranjc, tajnik A. Podgornik, blagajnik E. Konjedic. V izobraževalni odesk so bili voljeni: dr. Puc, dr. Podgornik, dr. Irgolič, dr. Rekar in A. Lokar. — Prihodnje leto se priredi prvi župni zlet v Gorici, ki bo za primorske So- kole nekaka priprava za Celjski zlet slovenske sokolske zveze.

— **»Sava«, društvo svobodnomiselne** slov. akademije na Dunaju, si je iz- volila za XIV. tečaj ta-le odbor: predsednik: cand. jur. Cir. Pavlin, podpredsednik: jer. Vin. Lapajne, tajnik: cand. jur. Mir. Matjašič, bla- gajnik: cand. med. Iv. Pintar, knjiž- ničar: cand. col. Fed. Vodeb, arhi- var: cand. jur. Ant. Kosi, gospodar: med. Iv. Fras, odb. namestnika: med. Mir. Soss, tehn. Rasto Urbančič; pre- gledniki: tehn. Ferd. Kranjec, med. Iv. Matko, cand. jur. Dolfe Salber- ger; v legitimac. odesk: cand. jur. Cir. Pavlin, cand. com. Fed. Vodeb.

— **Akad. društvo slov. veterinar-**jev na Dunaju« ima svoj I. redni ob- ni zbor v petek, dne 26. novembra t. l. z običajnim sporedom. Čas: Ob 7. uri zvečer. Kraj: III. Hauptstrasse 45., restauracija Nowak.

Preselitve v Ljubljani. V no- vemberskem selilnem roku se je v Ljubljani preselilo 540 strank, ki so štele nekaj nad 2000 oseb. Na novo je prišlo v Ljubljano 32 družin, ozir. strank, zapustilo pa je naše mesto 26 rodbin, ker jih je poklic zval v druge kraje. Med priseljenci je več vpokojenecv, ki hočejo v mestu pre- živeti večer svojega življenja. Iz- selile pa so se večinoma uradniške in častniške rodbine. V splošnem se opaža živahno priseljevanje, ki je zlasti za družine, ki imajo šoloobvez- ne otroke, povsem umljivo. V zad- njem času so dogotovili več hiš, vzle- temu pa se še vedno opaža občutno pomanjkanje zlasti majhnih in sred- njih stanovanj.

Elektro-Radiograf »Ideal«, Frane Jožefova cesta št. 1, zraven glavne pošte, ima od srede, dne 24. do petka, dne 26. novembra sledeči spored: Za- nimive starine v Siciliji. (Po naravi.) Zasneženi. (Drama.) Ples dnev- nih časov. Teta iz Amerike. (Komi- čno.)

Kinematograf »Pathe« na Du- najski cesti ima od srede, dne 24. do petka, 26. novembra: Nemški cesar na Dunaju. (Po naravi.) Moten se- stanek. (Komično.) Lov na jelene. (Na otoku Java.) Drama iz življenja. (Zaloigra.) Luka, slaven junak.

Prijeta tata. Dne 12. julija je klieparskemu mojstru g. Jakobu Flie- gelnu njegov tedanji pomočnik Fran Mramor ukradel 160 K ter z njimi pobegnil v svet. Policija je o tem ta- koj obvestila razne orožniške postaje, vsled česar je bil Mramor sedaj are- tovan na Lupoglavem v Istriji. Mra- morja dolže tudi nekega vloma, ka- terega je baje izvršil dne 18. t. m. v Pulju. Po končani prediskavi ga bo- bo eskortovali tukajšnjemu deželne- mu sodišču. Navedenec je tujecmu imetju zelo nevaran in je bil zaradi tatvine že 8krat predkaznovan. — Kakor smo že poročali, je policija pretekli mesec aretovala nekega 31letnega kuharja Jožefa Thumega, ker je bil na Kongresnem trgu ukra- del zimsko suknjo. Ko je sedaj pre- stal 14dnevni zapor, ga je sodišče iz- ročilo zopet magistratu, da bi ga bil poslal odgonskim potom v domačo občino, kar se mu pa ni uresničilo, marveč ga je policija izročila zopet nazaj k sodišču. V sporazumu z dru- gimi oblastmi je policija izvedla in dognala, da to ni Thumeg, kakor se je razvidelo iz njegove delavske knji- žice, katere ime je bil ponaredil, marveč je njegovo pravo ime Thei- mer. Ponaredil je bil ime vsled tega, da bi potem mogel pod tujim imenom stanovati na Dunaju, odkoder je iz- gnan. Theimer je zelo nevaran vtiho- tapec in je bil že 9krat predkazno- van. Zadnjo, dveipolletno kazen je odsedel še-le meseca maja.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ame- riko 86 Macedoncev in 18 Slovencev, 60 Hrvatov in 8 Slovencev se je od- peljalo pa v Nemčijo.

Izgubljen in najdeno. Neka da- ma je izgubila srebrno ovratno veri- žico. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, odnosno najden zelen klo- buk, zavitek stare obleke, zavitek posode, dva dežnika in palica.

Pea jasbečar, rjave barve, se je zatekel k gosp. Priflu v Podmolku pri Sv. Lenartu, kjer naj se lastnik zglesi.

Oddelek »Slovenske Filharmonije« koncertira jutri v kavarni »Europa«. Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

Uradne vesti. Dne 7. decembra t. l. bo pri okrajni sodnji v Kranjski gori dražba zemljišča vlož. št. 257 kat. obč. Jesenice, cenjenega na 1626 kron. — Najmanjši ponudek znaša 900 K. — Dne 19. januarja 1910 bo pri okrajni sodnji v Trzinu dražba zemljišča vlož. št. 48 kat. obč. Trzin, cenjenega na 15.000 K. Najmanjši ponudek znaša 10.000 K.

Vabilo

na

javno društveno zborovanje

ki ga priredi

„Politično in gospodarsko društvo za V. mestni (šentpetrsko-kolodvorski) okraj“

v četrtek, dne 25. novembra ob 8. zvečer

v gostilniskih prostorih gosp. I. Počivalnika na Sv. Petra cesti št. 85.

Na dnevnem redu je:

Poročilo o političnem položaju in zadnjem delovnem zasedanju. Poroča dež. poslanec g. Jos. Turk. O političnem položaju. Poroča dež. odbornik g. dr. Ivan Tavčar. Slučajnosti.

Z ozirom na važnost poročil je dolžnost naprednih somišljenikov, da se tega zborovanja vsi do zadnjega udeležijo. Protestirajočemu proti vplevanju raznih zakonov, s katerimi se sedanja delovna zborovanja v celoti posebej v žepu ljubljanskih davkoplačevalcev.

Fridite torej vsi!

Odreči se ne damo!

Odher pol. in gospod. društva za V. okraj.

Razne stvari.

* Otvoritev novega gledališča v Mladji Boleslavi. V nedeljo so otvorili v Mladji Boleslavi na Češkem na slovesen način krasno novo gledališče. Prekrasna, moderna gledališka zgradba je stala 400.000 K. Izvršili so jo sami domači češki obrtniki in umetniki. Zastor je naslikal znani češki slikar T. Hilser.

* Zastupiteljska afera na Dunaju. Do danes se niso prišli na sled dotičniku, ki je postal častnikom pihule s ciankalkijem. Poštna manipulantinja iz Mittelgasse je povedala, da je dne 4. t. m. nek mlad gospod oddal več pisem, v katerih so bile skatljice in ki so bila naslovljena na častnike generalnega štaba. Manipulantinja je konstatirala identiteto predloženega ji takega zavitka. Poizveduje se na vse strani, vendar pa se naravno o podrobnostih teh poizvedovanj ne more izvedeti ničesar.

* Vlom. V nedeljo ponoči je v vilo ml. neznan človek v trgovino zlatarja Sidona na Dunaju. Odnesel je zlatih ur, briljantov in druge zlatnine v vrednosti 80.000 K. V trgovino je prišel na ta način, da je v sobi nad trgovino, katero je bil vzel za mesec dni v najem, napravil luknjo ter se po vrvi spustil v trgovino. Pri gospodarju je povedal, da se piše Berlett, kar pa gotovo ne bo pravo.

* Nemški pakec. V Berlinu so zaprli gledališkega igralca Hieberja, doma iz Grada. Napravil je več goljufij; vabil je k sebi tudi deklice v starosti 12 do 16 let. Izdajal se je za plesnega učitelja, v resnici je pa bil pakec.

* Surovina. V ogrski vasi Nagy-Nyilas pri Kolosvaru je prišel 18. t. m. kmet Gligor Moldovan ponoči pijan domov. Začel se je takoj pripravljati z ženo, ki je slednjico pobegnila iz hiše. V jezi je kmet zagrabil svojega tri mesece starega sina za noge, ter toliko časa tolkel z njim po zidu, da mu je vso glavo razbil. Surovina se je potem sam javil orožništvu.

* Dar češkega umetnika. Češki slikar Alfonz Mucha je naznanil obč. svetu praškemu, da izvršuje ciklus 20 slik, ki predstavljajo v velikih potezah zgodovino Slovanstva — »slovansko epopejo« — katere namerava darovati mestu Pragi. Slike se bodo shranile, kakor je sklenil te dni praški obč. svet, v posebnem poslopiju, ki se nalašč za to sezida v dogovoru z umetnikom.

* Velik legat varšavskemu vseučilišču. — Poljak Narbutta, bogat posestnik, je zapustil varšavskemu vseučilišču legat 400.000 rubljev. Obresti tega legata se imajo vporabljati za štipendije. Ako vseučilišče ne vsprejme tega legata, se ima isti razdeliti med poljske dobrotelne in kulturne zavode, navedene v oporoki. Na koncu oporoke pravi Narbutta: Ako zadobi Poljska samostalnost ali avtonomijo ali če se vsenčilisce premesti iz Varšave, potem pripade no-

vi vladi ali zavodu, ki zamenja vseučilišče.

* Madžarska morala. Ferenc Kossuth je dobro vedel, da bo zagnala ogrska javnost velikanski trušč, ko bo zvedela, da je izstopil iz neodvisne stranke ter pristopil k stranki iz leta 1867. Kako se rešiti zaslužene obsodbe pred narodom? Časnikarjem zamašiti usta z denarjem, si je mislil Kossuth. Predno je torej Kossuth predsedal, je plačal v penzijski sklad za časnikarje 10.000 K, na nekem zdravilišču za na pljučih bolne je napravil za časnikarje ustanovo v znesku 10.000 K. Kakor rečeno, bi to še ne bilo najhujše, ako bi bil Kossuth daroval svoj denar. Tega pa ni storil, temveč je dal časnikarjem 20.000 K od onega denarja, ki je bil nabran za nesrečneže v Mesini. Ta denar pa še ni ves, ki se je poveril, ali bolje rečeno ukradel mesinskim revežem, kajti v časnikarskem klubu v Budimpešti se je povdarjalo, da je to le del od ostale zbirke za Mesino.

* Grozen umor se je t. dni izvršil v vasi Boguslavce na Poznanjskem. Ubiti so bili kmet Waszilewski, njegova žena, pet otrok ter tast Soltzyiak. Iz ran na glavah se je sklepalo, da so bili ubiti s sekiro; razen tega so bili otrokom porezani tudi vratovi. Sosedom se je najbolj to čudno zdelo, da niso slišali, da bi domači pes kaj lajal, sklepali so torej, da je moral hudodelstvo izvršiti človek, ki je bil s psom dobro znan. Prišli so detektivs s policijskim psom. Ko so ga v hiši spustili, je teklen naravnost na njivo, kjer je pred kratkim časom orl sin ubitega Soltzyiaka. Pes je pred plugom postal, nato pa teklen proti hiši mladega Soltzyiaka. Ko je tega zapazil, se je takoj pred njim ustavil ter začel nanj lajati. Soltzyiaka in njegovega brata so nato zaprili. Pred preiskovalnim sodnikom sta priznala, da sta s sekirami potolkla svojega očeta, svojo sestro, sva-ka in pet otrok iz masčevanja, ker sta zgubila neko pravdo proti svojem očetu in proti svaku.

* V stoletno ječo. Porotno sodišče v Chicagu, Ill., je spoznalo štiri poljske peke krivim umora, nakar jih je sodnik Scanlon obsodil v stoletno ječo, oziroma vsakega v ječo za dobo 25 let. Obsojenci so povodom zadnjega štrajka pekov v minolemu maju napadli čitlitskega stavkoka Harry Teitelbauma, ki je razvažal kruh po mestu. Potegnili so ga raz voz, nakar se je pričel pretep, v katerem so ga ustrelili. Vsi obsojenci so oženjeni in so očetje otrok. Njihove žene so bile pri obravnavi navzoče in so sodnika zaman prosile, naj sodbu razveljavijo in nesrečnike milejšje obsodi.

* Visok italijanski slepar. Na Dunaju so aretirali 28 let starega, oženega italijanskega zdravnika dr. Roberta Pes di Villamarina conte di Contardone iz Turina. Pri dunajskem deželnem kot kazenskem sodišču je uložil budjejeviški hotelir Iv. Žizka proti njemu kazensko ovadbo radi goljufije. Italijanski grof je stanoval, jedel in pil pri Žizki čez pol leta. Hotelir mu je dal tudi večja posojila, ker je grof zatrjeval, da bodo njegovi bogati sorodniki vse povrnil. Žizka trdi, da ga je osleparil za 22.000 K. — Grof Villamarina je dobro znan tudi Tržačanom. Pred leti je sedel pri tržaški deželni sodnji, ker je bil nekega državnega uradnika osleparil za 30.000 K. Takrat je še poceni prišel iz zapora, ker so sorodniki poravnali njegov slepanski dolg. Grof Villamarina ni zdravnik, pač pa odslovljen italijanski častnik, sin prve dvorne dame italijanske kraljice, vdove Margerite.

Književnost.

— Novi akordi. Št. 6. tega zbornika ima naslednje vsebino: Fran Gerbič: »Impromptu« za klavir; Anton Lajovic: »Mati in dete« za en glas in klavir; dr. Goj. Krek: »Srbska narodna« za mešan zbor; Emil Adamič: »Otroške pesmi« za en glas in klavir; Janko Leban: »Vzdih za mladostjo« za mešan zbor; Vjek. Rosenberg - Ružič: »Cvietna polka« za klavir.

— Lasst die Kroaten reiten. Vseučiliška knjigarna G. Szelenzki na Dunaju (I. Tuchlauben 21) je izdala brošuro pod tem naslovom, ki je brez dvoma od vladnih krogov naročen tendenčni spis. Znano je, da se hrvaško - srbska koalicija na Hrvaškem ni hotela postaviti v službo dunajske zunanje politike. Smer te politike je, podjarmiti in zaslužiti balkanske Slované ter jih izročiti nemškemu kapitalu v eksploatacijo in nemškemu življu v raznarodanje. Ubiti to koalicijo je presrečna želja merodajnih faktorjev državne politike. V to svrhu se je začela samo v Avstriji močnejša persekucija Srbov, ki je svoj višek dosegla v veleizdajniškem procesu. Agent grofa Aerenthala, pisa-

telj dr. Friedjung je obenem začel žurnalistično vojno soper hrvaško-srbsko koalicijo in je dolžil poslance te koalicije veleizdajstva. Zaradi tega so poslanci hrvaško - srbske koalicije vložili proti Friedjunku tožbo, o kateri se bo v kratkem razpravljalo pred dunajskimi porotniki. Brošura »Lasst die Kroaten reiten« ima pač namen, pripraviti dunajske porotnike za ta proces.

— Balade. Glasbotvorio F. S. Vilhar-Kalski. Cena 6 K, s pošto 40 vin. več. Med vokalnimi kompozicijami zahteva balada vsled svojega epsko-lirskega oziroma dramatičnega značaja največ od skladatelja. Skladbe v kateri bi ne bilo karakterizacije teksta in označenja podanih situacij, si danes že ne moremo misliti, pri baladi je to potrebno v vse večji meri. Doba, ko je bila lepa melodija glavno, a čisto postransko, če glasa odgovarja besedilu; doba, ko je bilo mogoče dramatične balade kakor je Bürgerjeva »Leonora« in Goethejev »Erlkönig« uglasbiti tako, da se po melodiji prve kitice pojo vse druge, ne glede na njih vsebino, je že davno minula. Prvi, ki se je temu trdno uprl in mu napravil konec, je bil genijalni Fr. Schubert (1794—1828.). Kdo ne pozna njegovega »Erlköniga«, glede katerega pravijo merodajni kritiki, da je v tej obliki glasbene kompozicije doslej komaj kaj velečastnejšega ustvarjeno. Naravno je, da daje balada, pisana za orkester, klavir ali drugo glasbilo ali pa za en glas s spremljevalnim klavirja, skladatelju dokaj sredstev in načinov za izražanje vsega tega, kar se zahteva, nego ona balada, ki je pisana za zbor a capella. Izmed jugoslovanskih glasbenikov goji te vrste vokalnokompozicije s posebno ljubeznijo naš ožji rojak kranjski skladatelj F. S. Vilhar. Komu ni znan njegov »Mornar« na Prešernove besede, ta biser naše glasbene literature? Zda se je Vilhar odločil, da zbere večino svojih balad v eno knjigo. Izšlo so s pomočjo zagrebškega nadškofa dr. Posilovića. Lepo tiskana in opremljena knjiga obsega naslednje balade: »Bosanski Korabljar« (zložil Andr. Palmović) za orkester, moški zbor in tenorsolo; »Na vrelu Bosne« (zložil Jos. Milaković) za moški zbor in bas-solo; »Prognanik« (zložil Ivan Zahar) za moški zbor in bas-solo; »Na Ozi u gradu« (zložil Mihovil Nikolić) za moški zbor s sopran in bariton-solom; »Boštanj«, po narodni pesmi za mešani zbor; »Matija Gubec« (zložil Ferdo Z. Miler) za mešani zbor in razne samospeve in končno »Petar Svačić« (zložil Milan Ogrizović) za moški zbor in razne samospeve. — Vse te balade se odlikujejo po naravni in lepi melodiki, ki ima največ izrazito slovanski značaj. Vse je dobro in karakteristično izraženo ter se v njem z besedilom. Glasba je pestrobodna ilustracija besed. Posebno krasno so uspele lirске partije. Forma je strogo izvedena. Pozdravljamo z zadoščenjem to krasno zbirko enega najznamenitijih jugoslovanskih glasbenikov in posebno tople priporočamo pevskim društvom.

Vse to naznanjene knjige so dobivajo v »Narodni knjigarni« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica. Dunaj, 24. novembra. Seja poslanske zbornice se je pričela ob 2. in je bila nepričakovano mirna. Samo, ko je vstopilo ministrstvo, so jeli kričati češki radikaleci, obkladajoč Bienenrtha z raznimi, ne baš laskavimi priimki. Hrup se je povečal, ko je Bienenrth predstavil novega poljedelskega ministra Popa. Nato je zbornica sprejela predlog poslanca Kurande, naj se voli osek 52 članov, ki se naj peča o avstro-ogrskih banah in valutnih vprašanjih. Ker ima priti v razpravo dr. Kramarjev nujni predlog v varstvo narodnostnih manjšin, je predsednik prekinil sejo za 20 minut.

Seja klubovih načelnikov. Dunaj, 24. novembra. Današnja seja klubskih načelnikov je trajala 1½ ure. Sklenilo se je, da bo imela poslanska zbornica vsak dan seje razen sobot in ponedeljkov. Kot prvi pridejo na vrsto nujni predlogi, ki se tičejo jezikovnega vprašanja. — Dr. Sylvester je v imenu Nemcev izjavil, da so pripravljene takoj započeti pogajanja s »Slovansko Enoto«, čim ta izjavi, da odneha od obstrukcije in da pripusti razpravo o proračunskem provizoriju.

Socialnozavarovalniški osek. Dunaj, 24. novembra. »Wiener Zeitung« priobčene sankcionirane zakone o permanentni socialnozavarovalniškega odeska.

Guverner avstro - ogrske banke.

Dunaj, 24. novembra. Raynatelj avstro - ogrske banke Tausig leži v zadnjih zdihljajih, da ni zanj več pričakovati rešitve.

»Slovanska Enota«.

Dunaj, 24. novembra. V seji parlamentarne komisije »Slovanske Enote« je stavil dr. Ploj predlog, naj se odneha od obstrukcije proti proračunskem provizoriju. Za ta predlog je glasovalo samo 6 poslancev, med temi dr. Hruban, dr. Masaryk in dr. Hljevovickij.

Vladne predloge.

Dunaj, 24. novembra. Vlada je danes predložila 6 mesečni proračunski provizorij in pooblastni zakon, da sme najeti 110 milijonov posojila v železniške in vojaške svrhe.

Poslanec dr. Harambašić odložil mandat.

Zagreb, 24. novembra. Dr. Avgust Harambašić, bivši član hrvaško - srbske koalicije, ki je pred meseci uskočil v Rauchov tabor, je odložil svoj mandat v saboru in v peštanskem parlamentu. Pri nadomestnih volilvah bo hrvaško - srbska koalicija kandidirala mesto njega dr. Mirka Brežana.

Bolgarski kralj in Srbija.

Belgrad, 24. novembra. Po vseh izjavah povsem zanesljivega vira se je kralj Ferdinand izrazil napram ministrom o prestolonasledniku Aleksandru in o Srbiji tako-le: Kraljevič Aleksander mi je izredno simpatičen. Ne morem dovolj pohvaliti bistrost, takt in interesovanje, ki jih kraljevič kaže za vsa velika vprašanja. Srbija se lahko smatra za srečno, da ima takšnega prestolonaslednika. Navdušen sprejem, ki mi ga je prijelajo prebivalstvo povsodi za časa mojega izleta na Kopanik, me je prijetno iznenadilo. Vse, kar sem doživel v Srbiji, mi je temeljito spreminilo nazore o Srbiji in Srbiji.

Džavid paša odpoklican.

Skoplje, 24. novembra. Pretekli teden e je vrnil semkaj iz Mitrovice Džavid paša, poveljnik ekspediciije, ki je bila poslana proti upornim Arnavtom. Džavid paša je imenovan za poveljnika vojske v Skoplju.

Bolgarsko - srbski shod.

Skoplje, 24. novembra. Srbi in Bolgari so priredili složno velik shod v Kumanovu, na katerem so protestovali proti nasilstvu, ki ga dan za dnem vrše Albanci, ter zahtevali energično od vlade zaščite in pomoči. To je menda prvi slučaj, da so Srbi in Bolgari skupno nastopili v Makedoniji.

Arnavtski napad na vas.

Skoplje, 24. novembra. Arnavtske roparske čete so petič napadle srbsko vas Lešnice, a so bile tudi to pot odbite.

Stavka bolgarskih učiteljev.

Skoplje, 24. novembra. V Makedoniji stavka 45 učiteljev in učiteljic, ker že tri mesece niso dobili nobene plače. Učitelji dobivajo svoje plače od carigradskega bolgarskega ek-sarha (patriarha).

Ubit svečenik.

Solun, 24. novembra. V vasi Ravni Reki so našli ubitega srbskega župnika Risto Popovića iz Belega Polja. Bil je na potu v Rakito, da tam izvrši poroko. Župnika so ubili Albanci.

Vojaške vaje v Makedoniji.

Solun, 24. novembra. Te dni se vrše velike vojaške vaje v bližini Skoplja in Velesa, ki se jih udeležijo vse vrste vojaštva. Manevre vodi general von der Goltz paša in generalisimus Šefket paša.

Proti Albancem.

Solun, 24. novembra. Takoj, ko bodo končane vojaške vaje med Velešom in Skopljem, pošlje vlada eno divizijo v Prištino, da ukroti uporne Albance. Na čelu tej ekspediciiji bo Džabin paša.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem kramu in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 1.00. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Forman
proti
nahodu
Štalica 40 vin.
Po vseh lekarnah.

Somišljeniki!

Prijateljski sestanek narodnonaprednih somišljenikov je danes, v sredo, dne 24. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji »Narodnega Doma«, Somišljeniki iz Ljubljane in dežele dobro došli!

Strah obhaja človeka,

ako pomisli, kolikim nevarnostim so otroci posredno po šoli podvrženi. Ob vsakem vremenu morajo zgodaj od doma. Dalje so šolske sobe vedno preveč zakurjene in v kratkih odmorih hodijo otroci izvečine brez toplega ogrinjala na dvorišče. Hitra premena temperature mora kaj slabo vplivati na zdravje. Poslušajte torej ta svet: Dajite svojim otrokom vedno sodenskih mineralnih pastil, pa samo pristnih Fayevih seboj. Dve za vsak pot, ena za vsak odmor je zadosti, da se odvrnejo vse nevarnosti. Fayeve prisnede sodecne kupuje samo škatljica po K 125 po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzer, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17.

Zlata svetinja
Berlin, Pariz, Rim itd.

Seydlin

Najboljše kozm. čistilo za zobe

Dobiva se povsod.

Izdajatelj: O. SEYDL, Stritarjeva ulica 7.

Kemik dr. Ing. Hirsch, Olomuc. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da je »Seydlin« prav izvrstno uporabna ustnikoda, ker so njeni podatki popolnoma nesvobodijvi in se z njo lahko razkužuje.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšje priznana Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodilo 1 krono.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Rusjeva cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. A. Zark, župan v Lescah 12 K, kot preostanek od venca na krsto tovarišu Ant. Potočniku, županu na Koroški Beli, daroval župani radolskega okraja. — V mali družbi v »Kažutu« je bilo ob priložnosti novoporočencev Gregorčevih nabranih K 1540 v. — V gostilni pri »Perlesu« se je nabralo K 276. — G. Jakob Babnik v Ljubljani K 10. — Na Kovačevi svatbi priigrali s staro lajno K 210. — Skupaj K 4226. — Srčna hvala! — Živel!

Za dijaško podporno društvo »Domovina«: »Belokranjska« potom »Narodne knjigarnice« 5 K. — Živel!

Umrla so v Ljubljani:

Dne 21. novembra: Paulina Hubad, umrličenka, 26 let. Radekega cesta 11. — Franc Čertalič, delavčev sin, 1 leto. Cesta na Ioko 11. — Stefan Kunc, delavčev 75 let. Radekega cesta 11. — Franja Levce, gostinja, 64 let. Cesta v mestni log 30.

Dne 22. novembra: Narcisa Stare, trgovčeva hči, 1 leto. Stari trg 26. — Franc Polajnik, čevljarjev sin, 11 let. Mestni trg 3.

Dne 23. novembra: Heiena Mušelj, gostinja 80 let. Japljeva ulica 2.

V deželni bolnici:

Dne 20. novembra: Ivan Markič, dajnar 55 let. — Andrej Vovk, posestnik, 50 let.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 24. novembra 1909.

Termin.

Pšenica	za april	1910	za 50 kg	K 14.00
Pšenica	» oktober	»	za 50 kg	K 11.75
Rz	» april	»	za 50 kg	K 10.12
Koruz	» maj	»	za 50 kg	K 6.75
Oves	» april	»	za 50 kg	K 7.50

Efektiv.

Neizpremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 396.2. Srednji žratič tlak 736.9 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
23. 2 pop.	732.5	1.3	sr. vzhod.	sk. jasno
9. zv.	735.7	-3.3	sr. jvzhod.	jasno
24. 7. zv.	738.9	-6.7	brezvetr.	

Srednja večerajšnja temperatura -0.8° norm. 1.9°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Svoje zdravje

si ohranite! Izginejo Vam slabosti in bolečine, oči, živci, mišice in kite se Vam ojačijo, spali boste zdravo, splošno dobro zdravstveno razpoloženje bo zopet na stopilo, ako boste rabili pristni Fellerjev fluid z znamko »Elsafuid«. Tucat na poškuje 5 krona franko. Izdelevalce samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elzisa trg št. 230 na Hrvaškem.

1^a meso! Perutnina!

Vse vsak dan sveže klanje, najboljša kakovost. Pošiljam v košaricah po 5 kg. 1 gos za pečanje K 6.—, 1 prima tosta gos K 7.50, Košarica s 5 kg prima tolačjega ali govejega mesa K 3.50, M. Halpern, Podvolčje, Galicija. 4344

Christofov učni zavod

se je stalno preselil 4340
v hišo g. župana v Sodno ulico št. 2,
oziroma na Dunajsko cesto šte. 20.

Domobranska častniška uniforma se proda po nizki ceni.

Naslov v uprav. »Slov. Naroda«. 4341

Ura z verižico samo 2 kroni.

Zaradi nakupa velike množice ur razpošilja sloška razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno, 26 ur idočo precizijsko uro na sidro, z lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi triletnim pisanim jamstvom. — Po povzetju razpošilja Pruskošiška razpošiljalnica
A. Gelb v Krakovu št. 43.
NB. Za neugajajoče denar nazaj. 4342

Svoji k svojim! 4067

Prva in edina čisto-slovenska tvrdka za
uglaševanje klavirjev

posreduje kupovanje in prodajo novih in starih klavirjev, kakor tudi prevzema popravila vseh sistemov klavirjev. Ugašuje „Glasbeni Matični“, „Mladiki“ in drugim slovenskim zavodom. Pregleduje pa brezplačno. — Vsa v to stroko spadajoča dela izvršujemo točno in ceno. Najtopleje se priporoča
G. F. Jurasek,
prvi kranj-slov. ugaševalec klavirjev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 62a, I. nadstir.

Vinarska in gospodarska zadruga v Dornbergu na Goriškem 4139

ima naprodaj
mnogo tisoč hektolitrov
najzbornejšega

vin a

med tem tudi nekaj sladkega a la „prosekar“. Na zahtevo se pošljejo vzorci.

Nazglednice umetniške, in pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v
„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica 7.

Gostilna pri Kroni

Gradišče št. 7

se priporoča slavnemu občinstvu. Točijo se najboljša domača vina po zmernih cenah, na razpolago je kegljišče. Dobra gorka in mrzla kuhinja.

Sprejmejo se tudi gospodje na hrano.

Spoštovanjem
Peter Stepič
gostilničar in vinotrzec.

Vsaki petek sveže morske ribe

namočena polenovka

pri trdnici

FR. KHAM

trgovina delikates in vinarna
v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

Vsa 368

parketska dela

prevzema

ter tudi daje material

Josip Puh

Ljubljana,

Gradaške ulice št. 20.

Ceno! — Solidno!

Kronično zaprtje

oslabljenje črev, motenje v jetrih in žolču, v cirkulaciji krvi, v trebušnih organih kakor tudi zlato žilo, preoblast in razne ženske bolezni ozdravi gotovo in brez bolečin nova in najbolj močna grenka voda

„Moravia“

v Sokolnici pri Brnu.

Dobiva se v vseh lekarnah in večjih spec. trgovinah.

Glavna zaloga za Kranjsko: 4343

A. Šarabon v Ljubljani.

O dostojnosti

Sestavil

Edvin Rozman,

konces. učitelj plesa.

Cena 70 vin, s pošto 80 vin.

Ta knjižica obsega vsa potrebna navodila, kako se je vesti v spodobni družbi. Brez dobrih manir ni nikomur mogoče izhajati; človek je smešen in preziran. Oblika samja ne stori človeka, treba se je tudi obnašati, kakor je navada med olikanimi ljudmi. Iz knjige „O dostojnosti“ posneme lahko vsakdo polnebnih nauk za primerno vedenje v vseh slučajih življenja.

Knjiga se dobiva v

„Narodni knjigarni“

v Ljubljani,

Prešernova ulica št. 7.

„Hotel pri Pošti“

v Kranjski gori

se odda proti kavčiji vsaj 200 kron na račun samski ženski ali še raje vdovi, ki ima hčer, ki bi bila natakarica. Več ravnotam. 4336

V najem ali na račun se odda takoj 4334

gostilna

z vse lepe gostilniške oprave. Ravnotako kegljišče, vrti kakor tudi lepe velike sobe za tujce. Gostilna se nahaja na prav lepem kraju blizu župne cerkve.

Prijazne ponudbe pod „gostilna v najem“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Tolilov Talanda

Ceylon čaj

Slovenski elektrotehnik

Fr. Sax

Ljubljana, Gradišče 17.

Uvaja vsakejake elektrosignalne naprave, kot zvonila, telefone, elekt. ključavnice za blaginje in navadna vrata, proskuševanje silovodov, nasvete za njih popravilo, oziroma oskrbi popravilo in novouredb.

Izven Ljubljane se priporoča za uveljavljanje jako točnih

elekt. naprav za luč in moč.

Na razpolago dobro in zanesljivo blago.

Pokličite me, ako je Vaš efektrični obrat moten. 27920

Na debelo in drobno po nizkih cenah priporočam svojo bogato založeno

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom

in pletenimi.

Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zaloga kranj. glavnikov.

Anton Skof

„Krasni Jovnikarjev naslednik“

Dunajska c., v hiši gostilne št. 6

Vinski zakon

ki ga mora imeti nabitega vsak gostilničar, vsak vinski trgovec in vsak vino-

gradnik

sicer zapade strogi kazni

se dobiva v

„Narodni knjigarni“

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7

po 70 vin, s pošto 80 vin.

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino izkularjev, pisem in drugih tiskovin oskrbi ceno v tej stroki izveščen aradnik.

Naslov v upravništvu „Slov. Naroda“.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 453

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Knjigovodjo

sprejme s 1. aprilom 1910 ali pa tudi poprej Posojilnica za ilirsko-bistriški okraj v Trnovem na Kranjskem.

Prednost imajo reflektanti s prakso v zemljeknjižnih zadevah.

Ponudbe s prepisi izpričeval, ki se ne vrnejo, s popolnim opisom dosedanjega delovanja in z navedbo plače, ki se zahteva, je poslati do konca t. m. na posojilnico. 4217

V prometnem kraju na Gorenjskem se odda takoj ali pa z novim letom dobro idoča

trgovina

v najem.

Prometa je letno 40.000 kron. Kapitala je treba 6000 kron; oziralo se bode v prvi vrsti na gg. trgovske pomočnike kateri hočejo samostojni postati.

Pismene ponudbe pod „Dobro idoča trgovina“ na upravništvu „Slovenskega Naroda“. 4304

Vinske sode

iz hrastovega lesa, zdrave, močne

od 56 do 65 litrov, 593

„ 100 „ 120 „

„ 200 „ 220 „

„ 600 „ 800 „

nadalje 8 komadov prav močnih, zdravih hrastovih sodov z vrati-

ciami v obsegu hl 36, 36, 39, 39, 40, 46, 42 in 50 ima naprododaj po primerno nizki ceni tvrdka

M. Rosner & drug

v Ljubljani, poleg Koslerjeve pivovarne.

H. Suttner

Ljubljana, Mestni trg

razpošilja 3666

ure, zlatnino in srebrnino

na vse kraje sveta. Obr-

nite se zanesljivo na domačo slov. tvrdko!

Veliki novi

cenik zastonj!

novost!

Ploščnata, tenka, prava

nikelnasta Anker-Ros-

kopf ura

na 6 kamnov, pokrovi osta-

nejo vedno beli, prav na-

tančno 36 ur idoča. — K 4.50.

Srebrne ure od 6 kron naprej.

Večletno jamstvo. — Ako blago ne ugaja, se denar vrne.

Sokolske verižnice s slov. trakovi

nikelnasta K 1.20, srebrna K 5.—.

Gospodična

se sprejme na stanovanje in hrano

Vogova ulica 12, II. nadst. desno. 4336

Hotel Liburnija

v Voloskem

s 15 sobami, kavarno, restavracijo in potrebnimi prostori, se daje s 1. januarjem 1910 v najem.

Obvestila in ponudbe sprejema Posojilnica v Voloskem. 4303

Radovljški užitninski zakup

sprejme za takojšnji nastop treznega in poštenega

dacarja

Predstaviti se je osebno pri gosp. Rudolfin Kunstelju, načelniku v Radovljici. 4336

Mlad strojni ključavničar

se sprejme takoj v trajno službo.

Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 4345

Kravl dobro 2781

vinske sode

iz hrastovega lesa, nekaj skoro novih, od 400, 600, 1200, litrov preda po nizki ceni.

FRAN CASCIO

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

Neprimerno

dober okus ima zrnata kava pol in pol

Schikovo rženo kave

Izborna pijača! — Velik prihranek! — 5 kg rženo kave K 4.— Franko po povzetju pošilja

Mihael Valentin Schik

Dumaj VII/3, Lerchenfelderstrasse

šte. 67. 3847

Za trgovino

na deželi se išče priprosto in zanesljivo

dek le

ki je popolnoma izvežbano v prodajalju špecerijskega blaga in žganja. Pogoj poštenost. — Vstop od 1. do 15. decembra.

Ponudbe pod „Trgovina“ na uprav. »Slov. Naroda«. 4331

Reka.

Prodaja gostilne.

Že 13 let v najboljšem obratu stoječa gostilna v sredini primorskega mesta Reke, se zaradi bolehnosti lastnice s koncesijo, harmonijem, glasbenim avtomatom iz proste roke

proda za 2000 kron.

Pojasnila daje gosp. Ana Trojanšek, Reka, Via S. Vito 13.

TRUBAR

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

Narodni knjigarni

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Lepa božična darila!

Največja in najbogatejša tvorniška zaloga. Kupi se dobro in poceni le pri meni kot znani trdniki.

Ure budičke od K 3.— naprej
niklaste, lepe ankerice 4.50
srebrne cil. rem. 7.—
srebrne ankerice rem. 10.—
prstan z diamantom 12.—
prstan z briljantom 30.—

Naročajte novi cenik s koledarjem tudi po pošti zastoni.

Šivalni stroji Singer za pletenje in pouk brezplačno od 60 K naprej. 4262

Lepo novosti kina in pravega srebra po znižanih cenah.

Fr. Čuden

trgovec in urar

v Ljubljani.

namreč zavlačje, vizitnice, oznanila, fakture,
trgovska pisma itd. itd.

Gospodična

absolventinja trg. tečaja, z lepo pisavo ter večja tudi strojepisja, **zeli službo** v kaki pisarni ali komptoirju. 4259
Ponudbe pod „Trajna služba 301“ upravn. »Slov. Naroda«.

Učenec

star 13 do 15 let, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, **se sprejme** v trgovino mešanega blaga pri Ivanu Razboršku v smernem pri Ljilji. 4203

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Konrad Sachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice šte. 4. Brzjavlj: Sachnik-Ljubljana.

Inženir-hidrotekt

663

Projekti in izvršitev
specialni tvrdki
(tehn. zved. mnenja ob poveritvi
gradbe zastoj).

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

12

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - -
Rez. fondi 44.437.086-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 98.323.486-35 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

čigar pisarne so

v lastnej bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani, v Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in obnove namene.

Karla Planinška
prožena kava
je za poznavalce najboljša.

Speletič & Remžgar

Rimska cesta št. 16 v Ljubljani
se priporočata slavnemu občinstvu za vsa v to široko spadajoča dela v Ljubljani kakor na deželi.

Delo solidno! 1296 Cene primerne!

brivnico

v Šolnburgovi ulici 3 (poprej Kostanjec)

Vsled svoje večletne izkušnje kot pomočnik, mi je mogoče slav. občinstvu postreči kar najbolje.

Izvršujem tudi vsa lasničarska dela.

Postrežba točna in cene solidne.

Za mnogobrojni obisk se priporoča s spoštovanjem

brivec

A. Jordan, Šolnburgova ulica 3.

Dr. Dralleja vijolična malatina

Sok iz glicerina in medu. Pušica K — 80 in K 150.

Se ne masti!

Idealno negovalo za kožo čudovitega učinka. Pomaga takoj in napravi kožo čudovitega učinka. Pomaga takoj in napravi kožo čudovitega učinka.

Proti hrapavim in razpokanim rokam!

Dobiva se povsod. Tvorilna zaloga: Dobiva se povsod.

M. Hoffmann & Ko., Dečin na L.

Službo blagajničarke

želi v kaki boljši trgovini ali kavarni zelo vestna gospodična.

Ponudbe pod „Blagajničarka“ na uprav. »Slov. Naroda«.

4323

BLUZE

največja izbira v svili in drugem modnem blagu tudi po meri. - - -
Veakovrstna krila, perilo

In otročje obleke

priporoča po najnižjih cenah

M. KRISTOFIC

por. Endar

STARI TRG št. 28.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 280, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštine prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rmenega inlet-nanking-blaga, 1 pernica velika 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3, 350, 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 450, 5, 550. Spodnja pernica iz gradla 180x116 cm K 13, 15, razpošilja proti povzetju poštine prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. BERGER v Dečnici št. 1012.

Češki les.

Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. Ceniki o žimnicah, odejah prevlekah in vsem drugem posteljnem blagu zastoj in poštine prosto.

3653

Ant. Bajec

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se 356 nahaja njegova

vrtnarija

na Karlovski cesti št. 2,

cvetlični salon

pa pod Trančo.

Izdelovanje šopkov, vencev L. t. d.

Okusno delo in zmerno cene.

Velika zaloga suhih vencev.

:: Zunanja naročila točno. ::

Modni salon

Častitim damam priporoča

: klobuke :

le najfinejšega okusa

Jda Škof - Vanek

:: Pod Trančo. ::

Žalni klobuki vedno pripravljeni. Tako tudi venci s trakovi in razne cvetlice.

:: doma izgotovljene. ::

Razpis službe mestnega redarja.

Podpisano županstvo razpisuje službo mestnega redarja z mesečno plačo 70 K prostim stanovanjem in kurjavo z nastopom službe 1. januarja 1910. Prednost imajo prositelji samskega stanu, ki so v tej službi že izveščani. Lastnoročno pisane prošnje z izpričevalom o dosedanjem službovanju in vedenju je vložiti pri županstvu

do 10. decembra t. l.

Mestno županstvo Kamnik na Kranjskem

dne 21. novembra 1909.

4317

Modni salon F. JUST-MASCHKE

Ljubljana, Židovska ulica šte. 3., Ljubljana

6221 priporoča po najnižji ceni ravno kar dole najnovejše

dunajske in pariške

modele

za dame in deklice.

Popravi la in naročila točno in vestno.

Razglas.

Mladenci, ki so rojeni leta 1891 stopijo s 1. januarjem 1910 v črno-vojno dolžnost.

Tem se je k zabeleži zglasiti v mestnem vojaškem uradu v »Mestnem domu«, I. nadstropje in sicer od 1. do 15. decembra vsem leta 1891. v Ljubljani rojenim mladencem, neglede na pustočnost, od 15. do 31. decembra vsem leta 1891. zunaj Ljubljane rojenim pa v Ljubljano pristojnim mladencem.

Izkazila o domovinstvu (domovnico, delavsko ali poselsko knjižico) je prinesiti se seboj.

Bolne, odsotne ali zadržane mladence morejo zglasiti sorodniki.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 12. novembra 1909.

Župan: Ivan Hribar.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam, da sem prevzel

dimnikarsko obrt

g. Viljema Doplerja, ter jo bom nadaljeval pod svojim imenom. Priporočam se slav. občinstvu za blagohotna naročila. Objubujem, da bom izvrševal svoje delo po vseh pravilih dimnikarske obrti, točno, redno in zvesto, v kar me vsposobljuje moja dolga letna praksa, tako, da bo gotovo vsak moj naročnik z menoj popolnoma zadovoljen.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN BLAŽIČ,

dimnikarski mojster

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 53.

A I 414/1/21

4314

Razglas prostovoljne dražbe.

V zapuščinski reči, po dne 3. junija 1909 v Ljubljani zamrem Valentinu Egidiju Vrhovcu, hišnemu posestniku, Poljanska cesta št. 79 vršila se bode

prostovoljna sodna dražba nepremičnin in sicer:

a) njiva s hišo 79 Poljanska cesta, uloga št. 189 kat. obč. Poljansko predmestje,

b) njiva in travnik na „hauptmanci“ poleg grabna iz Ješče in ob Dolenjski cesti (parcele št. 611/120 njiva, 611/121 travnik, 224/1 travnik, 224/2 travnik) vse pod ulogo št. 887 kat. obč. Karlovske predmestje,

c) boršt, parc. 312 kat. obč. Rudnik

dne 29. novembra 1909, ob 10. uri dopoldne

na liou mesta in sicer najprej v hiši št. 79 Poljanska cesta in potem pa na travnikih in v borštu v Rudniku.

Dražbeni pogoji so v pisarni podpisanega sodnega komisarja na vpogled

V Ljubljani, dne 20. novembra 1909.

Ivan Plantan,

e. kr. notar kot sodni komisar.

Na najvišje povelje Njegovega ces. in kr. Apostol. Veličanstva

XXVII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji oblastveno dovoljena, obsega

18.386 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 514.800 K.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron.

Žrebanje bo nepreklicno 16. decembra 1909.

Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštnih, brzjavah in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti za kupce srečk zastoj.

Srečke se pošljejo poštine prosto.

C. kr. loterijsko-dohodarsveno ravnanstvo (oddelek drž. loterij).

4128

Valični mlin Anton Polanc v Radečah

3882
pri Zidanem mostu
priporoča svoje bogate zalogo
vseh vrst pšenične in koruzne moko.
Proizvodi vzamejo jako veliko vode v sé in dajo nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za g pekovske mojstre neprecenljive vrednosti. Na zahtevo ceniki franko.

Pozor! Prodaja najnovejše Pozor! jesenske in zimske narejene == obleke ==

za gospode, dame, dečke in deklice
po najnižji ceni odino 3586
konfekcijska trgovina **A. LUKIČ**
Pred Škofijo št. 19.

Podjetje betonskih stavb Bratje Seravalli & Pontello

Slomškove ulice šte. 19, Ljubljana.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje teras, vodometov, korit in vodovodnih mušjev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke. Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopnik svodov patent „Thru“.

Ceniki na zahtevo
zaštetj in franko.

Slovenska tvrdka čevljev

domaćega in tvorniškega izdelka

MATEJ OBLAK

čevljarski mojster

Kongresni trg šte. 6 v Ljubljani

se slavnemu občinstvu priporoča.

Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo
v lastni delavnici.

Zelo važno za trgovce in obrtnike!

Ker imam še precejšno zalogo reklamnih koledarjev za leto 1910

in je sedajskrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, ker bode gotovo v najkrajšem času zaloga pošla in se Vam tukaj nudi zelo ugodna prilika, zahtevajte vzorce, katere radevolje pošiljam na ogled. — Z velespoštovanjem

Fr. Iglič, Ljubljana,
Mestni trg št. 11.

Na debelo in drobno!

MOTORJE

najboljšega sistema, železne
blagajne, stavb, potrebnosti,
milne in stiskalnice za gre-
zdje in sadje in vse druge železnine
dobavlja po najnižjih cenah
slovenska veletrgovina z železnino
Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1.

J. Zamljen

čevljarski mojster
v Ljubljani, Kongresni trg šte. 13
se priporoča za vsa v svoje strohe
349 spadajoča dela.
Izdela prave gorske in
telovadske čevlje.

Dolžnost vsakega zavednega
Slovence in Slovenke je
da rabi izključno le

Ciril in Metodovo čisto (krema)

za čevlje in usnje

katero je priznано najboljšo.

Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter
vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne.

Edino le čistilo v tej
obliki in z znakom

4306 se prodaja
v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Glavna zaloga in kemična tvornica

Ivan Keber

Ljubljana, Stari trg 9.

Pristni kranjski lanenooljnati firnež

Oljate barve

v posodah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

iz papir za vzorce.

Čaki

pristni angleški za vozove,
za pokišva in za poče.

Steklarski klej

(ki) priznane in strokovno
preizkušene najboljši.

Karbolinej

prve
vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

domaćega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann
v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežov, lakov
in steklarskega blaga.

Zahtevajte cenike!

Atelije „Viktor“

fotografski umetni zavod

Beethovnova ulica šte. 7.

SLOVENSKO PODJETJE

FRANC SOUVAN SIN

LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 22 in 23.

Tiskana in tkana bombaževina. — Bela in rjava kotonina. —
Domače in angleško sukno. — Francoska svila. — Modno blago iz
prvih tvornic. — Najboljše češko platno.

Popolne opreme za neveste.
Oprave za hotele in stanovanja.
Največja zaloga preprog.

Darila za Božič pod ceno. Ostanki po tvorniških
cenah.

Solidna posrežba!

Nizke cene!

Naznanilo.

Sl. občinstvu vljudno naznanjam, da se toči
v restoraciji Auerjevih dedičev
drožno pivo I. vrste

ter pristna štajerska in dolenska vina. — Usak
čas se dobe gorka in mrzla jedila.

Sprejme se tudi mesečni abonement.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

4311

M. Pikel, restorater.

Krasne

klobuke za dame

po znano najnižjih cenah, priporoča

modni salon A. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Stari trg 21.

Klobuke sprejemam v popravilo. Zunanja naročila izvršujem točno.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

POZOR!

Vedno velika zaloga klobukov, kakor
tudi čepic lastnega izdelka.

Kupljen kot vsob dirčica po naj-
višjih dnevni cenah.

Priporočam se za izdelovanje kožuhov vseh vrst,
kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov.

V zalogi imam vedno veliko izbiro vseh vrst kožu-
hovine. Sprejemam popravila vseh v to stroko spadajočih
predmetov. Izdelujem vse po najnižjih cenah.

J. WANEK, Ljubljana

Sv. Petra cesta šte. 21.

3919